

საბიუჯეტო სახსრები სიძულვილის ენისა და ანტიდასავლური განწყობების გამავრცელებელ მედიაში

ანგარიში

2015

კვლევის ავტორები: თამარ კინწურაშვილი, გელა ბოჩიკაშვილი

სამართლებრივი კონსულტაცია, ადმინისტრაციული საჩივრების მომზადება და
სასამართლო პროცესებზე MDF-ის ინტერესების წარმოდგენა: მარიამ ლორთქიფანიძე -
მედიის განვითარების ფონდი. პარტნიორი ორგანიზაციები - თავისუფალი უნივერსიტეტის
სამართლის კლინიკა, საქართველოს დემოკრატიული ინიციატივა.

მედიის განვითარების ფონდი - MDF, 2015.

www.mdfgeorgia.ge

<https://www.facebook.com/MediaDevelopmentFoundation>

სარჩევი

შესავალი	3
1. კვლევის მეთოდოლოგია	5
2. საერთაშორისო პრაქტიკა	6
3. სტატისტიკური მონაცემები	7
4. მედია-კავშირი „ობიექტივი“	8
4.1. „ეტალონი“ „ობიექტივის“ ეთერში	10
4.2. „ობიექტივი“ და საზოგადოებრივი მაუწყებელი	15
4.3. „ობიექტივი“ და ერთობლივი სამთავრობო პროექტები	21
4.4. „ობიექტივი“ და მისი პარტნიორი მედიები და არასამთავრობო ორგანიზაციები	22
4.5. „ობიექტივი“ და პოლიტიკური გაერთიანება „პატრიოტთა ალიანსი“	26
5. სხვა მედია საშუალებები	30
6. დასკვნები და რეკომენდაციები	33
დიაგრამები, ცხრილები, დანართები, ინფოგრაფიკა	7
დიაგრამა 1. საბიუჯეტო დაფინანსება მედია საშუალებებისთვის, რომლებიც სიძულვილის ენას აღვივებენ (2013-2014 წლები, ნაწილობრივი მონაცემები 2015 წლისთვის)	7
ცხრილი 1. მედია-კავშირ „ობიექტივთან“ საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ გაფორმებული კონტრაქტების ღირებულება	9
ცხრილი 2. შპს „ეტალონი-მედიასთან“ საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ გაფორმებული კონტრაქტების ღირებულება	10
ცხრილი 3. „საქართველოს რესპუბლიკასთან“ გაფორმებული კონტრაქტების ღირებულება	31
ცხრილი 4. „ალია“ ჰოლდინგთან გაფორმებული კონტრაქტების ღირებულება	32
დანართი 1. შეთანხმების ოქმი შპს აკადემიასა და შპს „ეტალონი-მედიას“ შორის გადაცემა „ეტალონის“ მედია-კავშირ „ობიექტივის“ ეთერში განთავსებასთან დაკავშირებით.	14
დანართი 2. საზოგადოებრივი მაუწყებლის ევროპის ბიუროს კორესპონდენტი პარალელურად მედია-კავშირ „ობიექტივის“ გადაცემა „შუადღის“ წამყვანია („ობიექტივის“ ვებ-გვერდზე წამყვანების საძიებო სისტემის მიხედვით)	16
დანართი 3. პოლიტიკური გაერთიანება „პატრიოტთა ალიანსის“ წესდება“, გენერალური მდივნის და სარევიზიო კომისიის თავმჯდომარის სახელი და გვარი დაშტრიხულია საჯარო რეესტრის მიერ.	27
დანართები 4. ცხრილები და დიაგრამები მედია-მონიტორინგის ანგარიშიდან	35
ინფოგრაფიკა 1. რუსულენოვანი წყაროები ქართულ მედიაში	23

შესავალი

სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ინფორმაციის გავრცელებაზე გამოყოფილი თანხების მონიტორინგის პროცესში, რომელსაც მედიის განვითარების ფონდი - MDF 2014 წლიდან ახორციელებს, გამოიკვეთა შემთხვევები, როდესაც ცალკეული სამინისტროები და მათ დაქვემდებარებული იურიდიული პირები კონტრაქტებს ისეთ მედია საშუალებებთან აფორმებდნენ, რომლებიც სიძულვილის ენის გავრცელებით გამოირჩევიან და სხვადასხვა ჯგუფების მიმართ შეუწყნარებლობას აღვივებენ¹. მედიის განვითარების ფონდის მიერ 2014-2015 წლებში ჩატარებული მედია მონიტორინგი² იმასაც ცხადყოფს, რომ ეს მედიები ანტიდასავლური განწყობებითაც გამოირჩევიან. გარდა ამისა, ზოგიერთი სამინისტრო³ ასეთ მედია საშუალებებთან ერთობლივ პროექტებსაც ახორციელებს.

წინამდებარე კვლევა სწორედ ასეთი მედიებისა და სახელმწიფო ინსტიტუტებს შორის თანამშრომლობის პრობლემას ასახავს.

უნდა აღინიშნოს ისიც, რომ წარმოდგენილი მონაცემები არასრულია, რადგან სხვადასხვა სამინისტროებს დაქვემდებარებული ზოგიერთი საჯარო სამართლის იურიდიული პირისა (სსიპი) და არასამეწარმეო არაკომერციული იურიდიული პირისგან (ა(ა)იპ) ინფორმაციის მოპოვება სირთულეს წარმოადგენს, ხოლო სასამართლოში სამართლებრივი დავის პროცესი დროში გაჭიანურებულია. პრეცედენტული გადაწყვეტილებით, რომელიც MDF-ის სარჩელის საფუძველზე 2015 წლის 11 ივნისს თბილისის საქალაქო სასამართლომ (მოსამართლე შოთა გეწამე) მიიღო⁴, დადგინდა სტანდარტი, რომელიც საჯარო უფლებამოსილების განხორციელებელ ორგანიზაციებს ავალდებულებს, საჯარო უფლებამოსილების განხორციელების მიზნით გაწეული როგორც საბიუჯეტო, ასევე კერძო სახსრების ხარჯვის შესახებ ინფორმაცია საჯარო გახადოს. გადაწყვეტილების აღსრულება და ამ პრეცედენტის

¹ „სიძულვილის ენა და ქსენოფობია“, მედიის განვითარების ფონდი, 2015.

<http://mdfgeorgia.ge/uploads//library/Hate%20Speech-2015-GEO-web.pdf>

„ჰომოფობია და გენდერული იდენტობა“, მედიის განვითარების ფონდი, 2015.

[http://mdfgeorgia.ge/uploads/library/Homophobia-GEO-web%20\(1\).pdf](http://mdfgeorgia.ge/uploads/library/Homophobia-GEO-web%20(1).pdf)

² „ანტიდასავლური პროპაგანდა“, მედიის განვითარების ფონდი, 2015.

<http://mdfgeorgia.ge/uploads/Antidasavluri-GEO-web.pdf>

³ სოფლის მეურნეობის სამინისტრო, სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტრო (იხ. გვ. 21)

⁴ <https://drive.google.com/file/d/0B-zbuAiaXxG5SXUyeGhLS0ZjNGc/view>

სხვა უწყებებზე განვრცობა შესაძლებელს გახდის, სსიპებისა და ააიპების საქმიანობა უფრო გამჭვირვალე გახდეს.

კვლავ სირთულეს წარმოადგენს შინაგან საქმეთა სამინისტროდან საჯარო ინფორმაციის მიღება, რაც MDF-ის შემთხვევაში მხოლოდ სასამართლოში მიმართვის და საქმის არსებითი განხილვის შედეგად გახდა შესაძლებელი. ინფორმაციის სრულფასოვნად მოძიება ვერც სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს ერთიან ელექტრონულ სისტემაშია შესაძლებელი. მაგალითად, მედია-კავშირ „ობიექტივთან“ გაფორმებული ხელშეკრულებები მხოლოდ სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სსიპ-ის ღვინის ეროვნული სააგენტოს შემთხვევაში იძებნება და არ არის ხელმისაწვდომი იგივე შინაგან საქმეთა სამინისტროს შემთხვევაში. სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტო კი შინაგან საქმეთა სამინისტროსთან დაკავშირებით ინფორმაციის გასაჯაროებასთან დაკავშირებულ მიმართვებზე არ რეაგირებს. ამ გარემოებების გამო, საჯარო ინფორმაცია, ერთი მხრივ, არასრულია, მეორე მხრივ კი, საზოგადოების სრულფასოვნად ინფორმირების ამოცანა დროსთან და დამატებით ძალისხმევასთან არის დაკავშირებული.

1. კვლევის მეთოდოლოგია

წარმოდგენილი კვლევა განხორციელდა საჯარო ინფორმაციის გამოთხოვის, სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს ელექტრონული მონაცემების, მედია საშუალებებზე დაკვირვების, არსებული კვლევების მეორადი ანალიზის და საერთაშორისო პრაქტიკის შესწავლის საფუძველზე.

სამინისტროებიდან, საჯარო სამართლის იურიდიული პირებიდან და ააიპებიდან, ასევე ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოებიდან გამოთხოვილი იყო ინფორმაცია 2013-2014 წლებში მედია საშუალებებში რეკლამის ან ინფორმაციის გავრცელების მიზნით გაფორმებული ხელშეკრულებებისა და ცალკეული მედია საშუალებებისთვის გადარიცხული თანხების შესახებ. წინამდებარე კვლევა მხოლოდ იმ მედია საშუალებებს ეხება, რომლებიც სხვადასხვა იდენტობის ჯგუფების მიმართ დისკრიმინაციულ სარედაქციო პოლიტიკას ატარებენ და სიძულვილის ენას აღვივებენ.

შესწავლილი იყო ასევე საერთაშორისო რეგულაციები, რომლებიც საჯარო ხელისუფლების ანტიდისკრიმინაციულ პოლიტიკას, მათ შორის ფისკალურ ურთიერთობებს და ამ თვალსაზრისით სახელმწიფოების ვალდებულებებს განსაზღვრავს.

2013-2014 წლების მონაცემების გარდა, გამონაკლისის სახით კვლევაში 2015 წელს გადაცემა „ეტალონისთვის“ გამოყოფილი თანხები შევიდა. აღნიშნული გადაცემა მედია-კავშირ „ობიექტივის“ ეთერში გადის და ადმინისტრაციული ორგანოების მხრიდან კანონმდებლობის დარღვევით ფინანსდება. 2015 წლის სრულ მონაცემებს ჩვენ მომდევნო კვლევაში ავსახავთ. მოცემულ შემთხვევაში „ეტალონის“ მაგალითი კანონმდებლობის დარღვევის საილუსტრაციოდ არის მოყვანილი.

უნდა ფინანსდებოდეს თუ არა
სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯზე
მედია, რომელიც სიძულვილის ენას
და სხვადასხვა ჯგუფების მიმართ
შეუწყნარებლობას აღვივებს?

2. საერთაშორისო პრაქტიკა

უნდა ფინანსდებოდეს თუ არა სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯზე მედია, რომელიც
სიძულვილის ენას და სხვადასხვა ჯგუფების მიმართ შეუწყნარებლობას აღვივებს?

European Commission
against Racism and Intolerance

Commission européenne
contre le racisme et l'intolérance

ამ შეკითხვაზე ცალსახა პასუხი ევროსაბჭოს რასიზმისა და
შეუწყნარებლობის წინააღმდეგ ევროპის კომისიას (ECRI) აქვს. კერძოდ,
რასიზმისა და რასობრივი დისკრიმინაციის წინააღმდეგ ბრძოლის
ეროვნული კანონმდებლობის შესახებ ECRI-ის რეკომენდაციებში #7⁵ წევრი
სახელმწიფოების მიმართ შემდეგ ჩანაწერს ვხვდებით:

9. „კანონმდებლობამ უნდა დაავალდებულოს საჯარო ხელისუფლება, რომ ის
მხარეები, რომლებთანაც აფორმებს კონტრაქტებს, ვისზეც გასცემს სესხებს, გრანტებს
ან სხვა სარგებელს, იცავენ და ხელს უწყობენ არადისკრიმინაციულ პოლიტიკას.
კერძოდ, კანონმდებლობამ უნდა უზრუნველყოს ხელისუფლება უფლებით, რომ
მეორე მხარის მიერ არადისკრიმინაციული პოლიტიკის დაცვა და ხელშეწყობა
კონტრაქტების, სესხების, გრანტების ან სხვა სარგებლის გაცემის წინაპირობად
აქციოს. კანონმდებლობამ უნდა უზრუნველყოს ასეთი წინაპირობის დარღვევის
შემთხვევაში, კონტრაქტის, გრანტისა და სხვა სარგებლის შეწყვეტა.“⁶

16. „კანონმდებლობა უნდა შეიცავდეს ვალდებულებას, შეუჩეროს საჯარო
დაფინანსება ორგანიზაციებს, რომლებიც რასიზმს აღვივებენ. იქ, სადაც პოლიტიკური
პარტიების საჯარო დაფინანსების სისტემა მოქმედებს, ასეთი ვალდებულება უნდა
მოიცავდეს იმ პოლიტიკური პარტიებისთვის საჯარო დაფინანსების შეწყვეტას,
რომლებიც რასიზმს აღვივებენ.“⁷

⁵ მიღებულია 2002 წლის 13 ოქტომბერს.

http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/ecri/activities/GPR/EN/Recommendation_N7/ecri03-8%20recommendation%20nr%207.pdf

⁶ იქვე გვ. 6

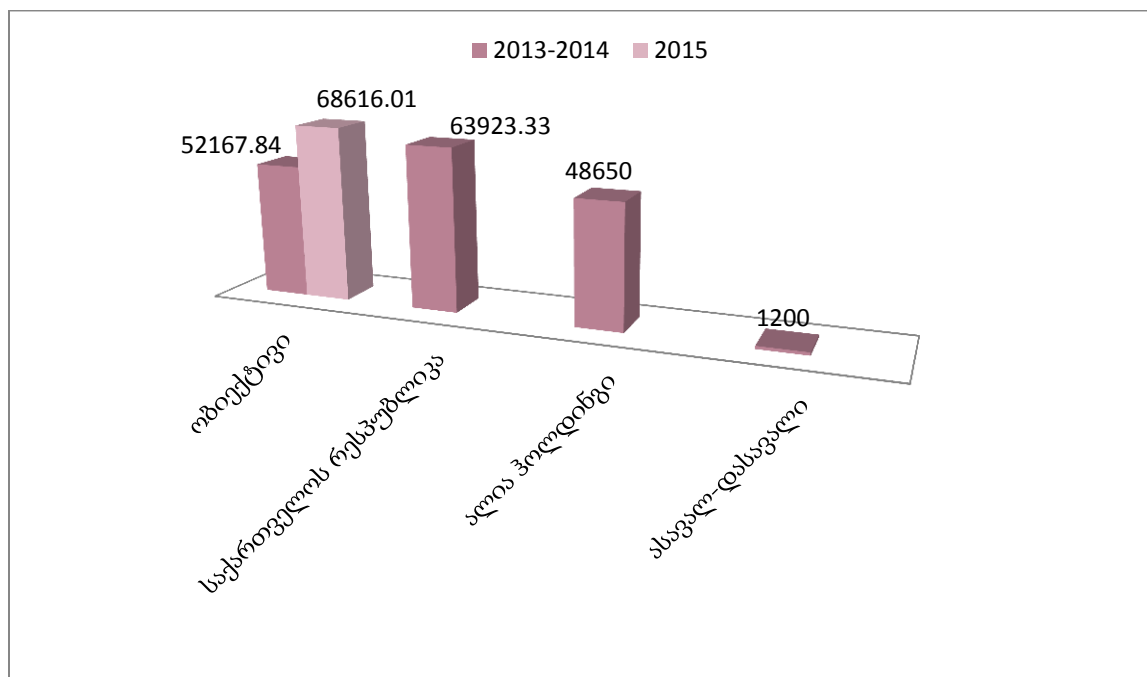
⁷ იქვე გვ. 7

3. სტატისტიკური მონაცემები

იმ მედია საშუალებებიდან, რომლებიც სიძულვილის ენით გამოირჩევიან (იხ. დანართები გვ. 35), რეკლამის განთავსების მიზნით საბიუჯეტო დაფინანსება 2013-2014 წლებში შემდეგ ორგანიზაციებს აქვთ მიღებული: გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკა“ (63 923, 33 ლარი), მედია-კავშირი „ობიექტივი“ (52 167,84 ლარი), „ალია“ ჰოლდინგში შემავალი გამოცემები: გაზეთები „ალია“ და „კვირის ქრონიკა“ (48 650 ლარი - არასრული მონაცემი⁸), ასევე გაზეთი „ასავალ-დასავალი“ (1 200 ლარი).

შპს „ეტალონ-მედიას“ 2015 წელს გადაცემის მოსამზადებლად, რომელიც „ობიექტივის“ ეთერში გადის, 68 616.01 ლარი აქვს მიღებული.

დიაგრამა 1. საბიუჯეტო დაფინანსება მედია საშუალებებისთვის, რომლებიც სიძულვილის ენას ალვივებენ (2013-2014 წლები, ნაწილობრივი მონაცემები 2015 წლისთვის).

ეს მონაცემებიც არასრულია, რადგან როგორც ზემოთ აღინიშნა, სხვადასხვა სამინისტროებს დაქვემდებარებული სსიპები და აიპები მონაცემებს არ ასაჯაროვებენ. მაგალითად, ა(ა)იპი სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვის სააგენტომ მოგვაწოდა კონსოლიდირებული

⁸ ანგარიშის გამოცემის მომენტისთვის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს არ მოუწოდებია ინფორმაცია, რა თანხის ხელშეკრულება ჰქონდა გათვალისწინებული სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვის სააგენტოს მედიაში გადარიცხული 1 043 845,57 ლარიდან აღნიშნული გამოცემებისთვის.

მონაცემები იმის შესახებ, რომ 2013-2014 წლებში მედია საშუალებებს⁹, მედია გაერთიანებებსა¹⁰ და კომპანიებს¹¹ სულ 1 043 845,57 ლარი გადაურიცხა. სააგენტოს მიერ მოწოდებულ მედია საშუალებების ჩამონათვალში გაზეთები „ალია“ და „კვირის ქრონიკაც“ ფიგურირებენ, თუმცა, სააგენტომ უარი თქვა შესაბამისი ხელშეკრულებების გადმოცემაზე, რის გამოც ამ ეტაპზე შეუძლებელია იმის დადგენა, თუ კონკრეტულად რა რაოდენობით თანხა გადაირიცხა თითოეული სუბიექტისთვის, მათ შორის „ალია“ ჰოლდინგში შემავალ ორგანიზაციებისთვის.

11 ივნისს თბილისის საქალაქო სასამართლომ (მოსამართლე შოთა გეწაძე) პრეცედენტული გადაწყვეტილება მიიღო - დააკმაყოფილა მედიის განვითარების ფონდის სარჩელი სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიმართ და ააიპ სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვის სააგენტოს - აღნიშნული ინფორმაციის გასაჯაროება დაავალა.

სამართლებრივი დავების სტატისტიკა. MDF-მა საჯარო ინფორმაცია მედიაში რეკლამის განთავსების ან ინფორმაციის გავრცელების მიზნით გადარიცხული თანხების შესახებ 122 საჯარო დაწესებულებიდან გამოითხოვა: 19 სამინისტრო, საქართველოს მთავრობის კანცელარია, საქართველოს პარლამენტი, საქართველოს მთავარი პროკურატურა და სახელმწიფო რწმუნებულის-გუბერნატორის ადმინისტრაცია და ადგილობრივი მუნიციპალიტეტები და გამგეობები (30), 70 სსიპი და ააიპი.

შინაგან საქმეთა სამინისტრომ და საქართველოს მთავარმა პროკურატურამ ინფორმაცია მხოლოდ სასამართლოში გასაჩივრების და საქმის არსებითად განხილვის ეტაპზე გადმოგვცეს. 69 სსიპიდან და ააიპიდან 13 იურიდიულმა პირმა არ მოგვაწოდა ინფორმაცია, აქედან ამ ეტაპზე 6 გასაჩივრდა, 7-ის¹² გასაჩივრება კი მომავალში იგეგმება. 6 სასამართლო დავიდან 1 პროცესი მედიის განვითარების ფონდის სასარგებლოდ დასრულდა და სოფლის მეურნეობის პროექტების სააგენტოს საქალაქო სასამართლომ ინფორმაციის გასაჯაროება დააკისრა, 4 შემთხვევაში საქმის არსებითი განხილვის ეტაპზე შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ-ებმა და საქართველოს სავაჭრო სამრეწველო პალატამ MDF-ს საჯარო ინფორმაცია მიაწოდეს. 1 დავა სააქციო საზოგადოება ენერგეტიკის განვითარების ფონდის მიმართ სასამართლო განხილვის სტადიაშია.

⁹ ინფო 9, ახალი ამბები - IPN, ჯეოპოტნიუსი -GHN, პირველი, bpn, palitrav.ge, გაზეთები: რეზონანსი, ალია და კვირის ქრონიკა, კვირის პალიტრა, პრაიმ თაიმი, გურია ნიუსი (ჩოხატაურის მაცნე), Financial - ინტელიჯენს გრუპი, ორიონ ყალაბეგაშვილი" (სპექტრი).

¹⁰ საქართველოს რეგიონული მედიის ასოციაცია, საქართველოს რეგიონულ მაუწყებელთა ასოციაცია.

¹¹ მედია პორტი, MGI studio, UM Georgia, სტუდო 123, კორ პროდაქშენი.

¹² შპს საქართველოს ფოსტა, შპს საქართველოს რკინიგზა, შპს საქართველოს ელექტროენერგეტიკა, შპს მექანიზატორი (მოგვაწოდეს არასრული ინფორმაცია), სსიპ ბათუმის სახელმწიფო საზღვაო აკადემია, სსიპ საქართველოს ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტი, შპს თბილისის სატრანსპორტო კომპანია.

4. მედია-კავშირი „ობიექტივი“

მედია-კავშირ „ობიექტივს“ საჯარო დაწესებულებებიდან სარეკლამო მომსახურებისა და გადაცემის მომზადებისთვის დაფინანსება როგორც პირდაპირ აქვს მიღებული, ასევე ირიბად. კერძოდ: სახელმწიფო შესყიდვების საიტზე არსებული მონაცემების თანახმად, 2015 წელს შპს „ეტალონ-მედია“ გადაცემის მომზადებისა და ეთერში გაშვების მიზნით კონტრაქტები სხვადასხვა ადმინისტრაციულ ორგანოებთან აქვთ გაფორმებული, რაც თავის მხრივ, კანონმდებლობის დარღვევას წარმოადგენს.

ქვემოთ მოცემული მონაცემები არასრულყოფილია, რადგან როგორც ზემოთ აღინიშნა, გარკვეულმა უწყებებმა ინფორმაცია არ გაასაჯაროვეს (იხ. გვ. 8).

ანგარიშის გამოქვეყნების მომენტისთვის მედიის განვითარების ფონდისთვის ხელმისაწვდომი მონაცემების თანახმად, 2013 -2014 წლებში მედია-კავშირ „ობიექტივს“ სხვადასხვა საბიუჯეტო ორგანიზაციებთან გაფორმებული აქვს 52 167,84 ლარის ღირებულების საკონტრაქტო მომსახურება, ხოლო შპს „ეტალონ-მედია“, რომლის მიერ სახელმწიფო უწყებებთან კონტრაქტების საფუძველზე მომზადებული გადაცემა ამჟამად „ობიექტივის“ ეთერში გადის, 2015 წელს - 68 616.01 ლარის ღირებულების.

ცალკეული უწყებების მიხედვით ეს მონაცემები შემდეგნაირად ნაწილდება:

ცხრილი 1. მედია-კავშირ „ობიექტივთან“ საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ გაფორმებული კონტრაქტების ღირებულება

სამინისტრო/სსიპ	2013 წელი	2014 წელი	ჯამი
შინაგან საქმეთა სამინისტრო	5, 000 GEL	9, 178.04 GEL	14, 178.04 GEL
შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ მომსახურების სააგენტო		10, 501.71USD	10, 501.71USD
განათლების სამინისტრო	4, 800 GEL		4, 800 GEL
თავდაცვის სამინისტრო		5, 461.71 USD	5, 461.71 USD
სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სსიპ ღვინის ეროვნული სააგენტო	5, 000 GEL		5, 000 GEL
ჯამი			52 167,84 ¹³ GEL

¹³ დოლარის გაცვლითი კურსი 2014 წლის მონაცემებით - 1.7659

ცხრილი 2. შპს „ეტალონ-მედიასთან“ საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ გაფორმებული კონტრაქტების ღირებულება

სსიპ/შპს/ ადგილობრივი მუნიციპალიტეტები	2015 წელი
შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპი შსს აკადემია	12176.01 GEL
ადგილობრივი მუნიციპალიტეტები ¹⁴	38480 GEL
შპს "თბილისის სატრანსპორტო კომპანია" ¹⁵	15 000 GEL
ჯამი	68 616.01 GEL

4.1. „ეტალონი“ „ობიექტივის“ ეთერში

გადაცემა "ეტალონი" ტელეკომპანია "ობიექტივის" ეთერში 2015 წლის 9 მაისიდან კანონმდებლობის დარღვევით გადის, რადგან მისი სპონსორები ადმინისტრაციული ორგანოები არიან, რომელთაც მაუწყებლობის შესახებ კანონის თანახმად, გადაცემების დაფინანსება ეკრძალებათ.

სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს ვებ-გვერდზე ხელმისაწვდომი ინფორმაციის მიხედვით, შპს "ეტალონი-მედია" შემსყიდველებს ორი სახის მომსახურებას სთავაზობს - სასპონსოროს და გადაცემაში სტუმრად მიწვევის.

"მაუწყებლობის შესახებ" კანონის (მუხლი 66¹. მაუწყებლის დაფინანსების დაუშვებლობა) მიხედვით კი:

მაუწყებლის დაფინანსების დაუშვებლობა

1. "აკრძალულია ადმინისტრაციული ორგანოს, პოლიტიკური პარტიის, თანამდებობის პირისა და საჯარო მოსამსახურის მიერ მაუწყებლის დაფინანსება, აგრეთვე მისი მომსახურების შესყიდვა და მაუწყებლის პროგრამების მომზადების ან/და ეთერში გადაცემის პირდაპირი ან ირიბი დაფინანსება ან თანადაფინანსება, გარდა ამ მუხლის მე-2 და მე-3 პუნქტებით გათვალისწინებული შემთხვევებისა."

¹⁴ ადიგენის, დუშეთის, ყაზბეგის, მარტვილის, ონის, ხულოს, კასპის, ახმეტის, ზესტაფონის, ნინოწმინდა, შუაქევი, სენაკის, ამბროლაურის, აბაშის.

¹⁵ შპს „თბილისის სატრანსპორტო კომპანიასთან გაფორმებული ხელშეკრულება გადაცემის საზოგადოებრივ მაუწყებლის ეთერში გაშვებას ითვალისწინებდა და ეს ვალდებულება შემდგომში „ობიექტივის“ ეთერში განხორციელდა. თანხის ოდენობა გადაცემების შესაბამის ტელევიზიაში გასვლის მიხედვით არის გამოთვლილი.

66¹ მუხლის მე-3 პუნქტი გამონაკლისს საარჩევნო ადმინისტრაციისთვის აწესებს, მე-2 პუნქტი კი შემდეგ შემთხვევებზე:

გამონაკლისი:

"ადმინისტრაციული ორგანო უფლებამოსილია შეისყიდოს მაუწყებლის მომსახურება მხოლოდ სოციალური რეკლამის განთავსებისა და საზოგადოებისათვის მნიშვნელოვანი ინფორმაციის გავრცელების მიზნით და მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ეს გათვალისწინებულია მისი ბიუჯეტის ცალკე მუხლით. ასეთ შემთხვევაში, თუ ადმინისტრაციული ორგანო არის შემსყიდველი ორგანიზაცია „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, შესყიდვა უნდა განხორციელდეს „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით".

მაუწყებლობის შესახებ კანონის 67-ე მუხლის (სპონსორობის დაუშვებლობა) პირველი პუნქტი კი მკაფიოდ განმარტავს, რომ ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ პროგრამის სპონსორობა იკრძალება:

სპონსორობის დაუშვებლობა

"ადმინისტრაციული ორგანო, კოლეგიური ადმინისტრაციული ორგანოს წევრი ან საჯარო მოსამსახურე, პოლიტიკური პარტია, პოლიტიკური პარტიის ლიდერი ან თანამდებობის პირი, პოლიტიკურ პარტიათა კოალიცია ან ბლოკი და სხვა საარჩევნო სუბიექტი არ შეიძლება იყვნენ პროგრამის სპონსორები."

აღსანიშნავია, რომ ყველა საჯარო უწყებას შპს „ეტალონი-მედიის“ მომსახურება სახელმწიფო შესყიდვების სამსახურის მიერ დადგენილი განსხვავებული კლასიფიკატორების (კოდები) მიხედვით აქვთ შემენილი. მხოლოდ ადიგენის, ონის, ხულოს და კასპის მუნიციპალიტეტებს აქვთ „ეტალონისგან“ სარეკლამო მომსახურება გატარებული სატელევიზიო და რადიო მომსახურების (CVP 92200000) კოდით, ხოლო შინაგან საქმეთა სამინისტროს აკადემიას - სარეკლამო და მარკეტინგული მომსახურების (CVP 79340000) კოდით. სხვა შემთხვევებში იდენტური მომსახურება ხელშეკრულებებში როგორც კულტურული ღონისძიებების ორგანიზება (CVP79952100), ჯგუფური თამაშები (CVP 37524400), საგანმანათლებლო თამაშები (CVP 37524100), ბაზრის კვლევა და ეკონომიკური კვლევა; გამოკითხვები და

სტატისტიკა (CVP 79300000), სხვადასხვა კომერციული მომსახურება და მასთან დაკავშირებული მომსახურებები (CVP 79900000), გადაღება სტუდიის პავილიონში (CVP 79961350), ღონისძიების ორგანიზება (CVP 79952000) არის იდენტიფიცირებული.

აღნიშნული კონტრაქტები კი შემდეგ მომსახურებას ითვალისწინებს: "დამკვეთის მონაწილეობით გადაცემისთვის კითხვების მომზადება, გადაცემის ჩაწერა, მისი მონტაჟი და ეთერში განთავსებასა და დამკვეთის მიერ შერჩეული მოსწავლეების წარმოჩენას გადაცემის ფორმატის შესაბამისად". ეს მომსახურება მაუწყებლობის კანონის 66¹ მუხლით აკრძალულ ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ „*მაუწყებლის პროგრამების მომზადების ან/და ეთერში გადაცემის პირდაპირ ან ირიბ დაფინანსებას ან თანადაფინანსებას*“ წარმოადგენს.

ხელშეკრულება შეიცავს ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ სარედაქციო საქმიანობასა და შემოქმედებით პროცესში ჩარევის დებულებებს, რაც მაუწყებელთა ქცევის კოდექსის 29.2 მუხლის (მაუწყებლის სარედაქციო დამოუკიდებლობისადმი წაყენებული მოთხოვნები) დარღვევაა.

ფოტოზე ადიგენის
მუნიციპალიტეტის გამგებელი -
ზაქარია ენდელაძე გადაცემა
„ეტალონი“, მედია-კავშირი
„ობიექტივი“, 23 მაისი, 2015

მუნიციპალიტეტებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებში მითითებულ პირობებთან ერთად, სსიპ შინაგან საქმეთა სამინისტროს აკადემიასთან გაფორმებულ კონტრაქტში დამატებით ასეთ მომსახურებასაც ვხვდებით:

შსს აკადემია

- გადაცემის დაწყებისას და გადაცემის ჭრაში (მინიმუმ ერთხელ) დამკვეთის ვიდეორგოლის განთავსება (8-11წამი);

- გადაცემაში სტუმრის სტატუსით შემსყიდველის პასუხისმგებელი პირების მიწვევა (მომსახურების პერიოდში არანაკლებ 2-ჯერ), სადაც სტუმარს ექნება საშუალება მოკლედ ისაუბროს თავისი ორგანიზაციის მიერ განხორციელებული და დაგეგმილ პროექტებზე;
- შემსყიდველის სტუდენტების მიწვევა გადაცემაში (მომსახურების პერიოდში 2-ჯერ) და მათი ვიზუალური გამოჩენა გადაცემის მსვლელობის დროს;
- შემსყიდველის ორგანიზაციის ვიზუალური ბანერის (2 ცალი) განთავსება გადაცემის სტუდიაში და მათი ვიზუალური გამოჩენა გადაცემის მსვლელობის დროს;
- ყოველ გადაცემაში შემსყიდველის და მისი სლოგანის გამოცხადება და შემსყიდველის ორგანიზაციის ლოგოს ამონათება (ყოველ გადაცემაში მინიმუმ ერთხელ).

თითქმის იდენტურ მომსახურებას ითვალისწინებს შპს თბილისის სატრანსპორტო კომპანიასთან გაფორმებული ხელშეკრულებაც.

"რეკლამის შესახებ" კანონის მიხედვით (მუხლი 13. სპონსორობა):

სპონსორობა

"სპონსორობა არის ფიზიკური და იურიდიული პირების მიერ სხვა ფიზიკური და იურიდიული პირების საქმიანობაში წვლილის შეტანა (ფულადი სახსრების, ქონების, ინტელექტუალური მოდვაწეობის შედეგების, მომსახურების გაწევისა და გაწეული მომსახურების, სამუშაოს შესრულების სახით) სპონსორის მიერ წარმოებული საქონლის რეკლამის გავრცელების პირობით. სპონსორული შენატანი განიხილება რეკლამის ღირებულებად, ხოლო სპონსორი და დასპონსორებული, შესაბამისად, – რეკლამის დამკვეთად და რეკლამის გამავრცელებლად. სპონსორს უფლება არა აქვს, ჩაერიოს რეკლამის მწარმოებლისა და გამავრცელებლის საქმიანობაში. სპონსორობის უფლება არა აქვთ იმ პირებს, რომელთა ნაწარმის ან საქმიანობის გავრცელებაც აკრძალულია ამ კანონით".

შპს „ეტალონთან“ ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ გაფორმებული ხელშეკრულებები თავისი არსით წარმოადგენს სასპონსორო მომსახურებას და მაუწყებლობის შესახებ კანონის 66¹ (მაუწყებლის დაფინანსების დაუშვებლობა) და 67-ე (სპონსორობის დაუშვებლობა) მუხლების დარღვევას. ასევე სახეზეა რეკლამის გამავრცელებლის საქმიანობაში ჩარევა, რადგან ხელშეკრულება შეკითხვების მომზადებასა და სტუდენტების შერჩევაში დამკვეთის მონაწილეობას ითვალისწინებს.

გარდა ადგილობრივი კანონმდებლობის დარღვევისა, სახეზეა რასიზმისა და შეუწყნარებლობის წინააღმდეგ ევროპის კომისიის (ECRI) რეკომენდაციებთან შეუსაბამობა, რადგან შპს „ეტალონი“ მიერ მომზადებული გადაცემა მედია-კავშირ „ობიექტივის“ ეთერში გადის, რომელიც სიძულვილის ენის გავრცელებით გამოირჩევა.

აღსანიშნავია, რომ ადმინისტრაციულ ორგანოებსა და შპს „ეტალონი“ შორის გაფორმებულ ხელშეკრულებებში ძირითადად მედია-კავშირი „ობიექტივი“ არ ფიგურირებს, ზოგიერთ შემთხვევაში კი კონტრაქტებში გადაცემის საზოგადოებრივ მაუწყებელზე განთავსების ვალდებულებას ვხვდებით, სადაც „ეტალონი“ 2012 წლის ნოემბრიდან 2015 წლის 11 აპრილის ჩათვლით გადიოდა. შპს აკადემიასთან 2015 წლის 15 აპრილს გაფორმებული შეთანხმების ოქმის თანახმად კი, „ეტალონი-მედია“ იღენს ვალდებულებას, რომ სარეკლამო მომსახურებასთან დაკავშირებით ხელშეკრულებით ნაკისრ ვალდებულებებს საზოგადოებრივი მაუწყებლის ნაცვლად, მედია-კავშირ „ობიექტივის“ ეთერში განახორციელებს.

დანართი 1. შეთანხმების ოქმი შპს აკადემიასა და შპს „ეტალონი-მედია“ შორის გადაცემა „ეტალონის“ მედია-კავშირ „ობიექტივის“ ეთერში განთავსებასთან დაკავშირებით.

შეთანხმების ოქმი №1

ქ. თბილისი

15.04.2015წ.

ერთის მხრივ, საჯარო სამართლის იურიდიულ პირი - საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს აკადემია (შემდგომში „შემსუიდელო“), წარმოდგენილი მისი პრორექტორის ზაად კაპანაძის სახით და მეორეს მხრივ შპს „ეტალონი-მედია“ (შემდგომში „მომწოდებელი“), წარმოდგენილი მისი დირექტორის შანანა დოლობერიძის სახით, ხოლო ორივე ერთად შემდგომში წოდებული როგორც „მხარეები“, საქართველოს კანონმდებლობის და სახელმწიფო შესყიდვის შესახებ 2015 წლის 27 თებერვალს გაფორმებული №8/1 ხელშეკრულების მე-12 პუნქტის საფუძველზე ერთხმდებით შემდეგზე:

შპს „ეტალონი-მედია“, სარეკლამო მომსახურებასთან დაკავშირებით, 2015 წლის 27 თებერვალს გაფორმებული №8/1 ხელშეკრულებით ნაკისრ ვალდებულებებს, ნაცვლად საზოგადოებრივი მაუწყებლისა, შეასრულებს მედიაკავშირ „ობიექტივი“-ს ეთერში, რომელიც მაუწყებლობის მიერ კუვენის მასშტაბით.

ხელშეკრულების უველა დანართები პირობები, მათ შორის ხელშეკრულების უამური დირებულება 16168 (თექესმეტი ათას ასსამოცდარვა) ლარი, დარტეს უცვლელი.

შეთანხმება ბალაში შედის მხარეთა ხელმოწერისთანავე.

წინამდებარე შეთანხმების ოქმი შედგენილია თანაბარი იურიდიული ძალის მქონე 2 (ორი) იდენტურ ეგზემპლარად, რომელთაგან ერთი განკუთვნილია შემსუიდელოსთვის, ხოლო მეორე მიმწოდებლისთვის და წარმოადგენს მხარეთა შორის 2015 წლის 27 თებერვალს გაფორმებული №8/1 ხელშეკრულების განუყოფელ ნაწილს.

სსიპ საქართველოს „შპს აკადემიის“

პრორექტორი:

ზ. კაპანაძე

ბ.ა.

შპს „ეტალონი-მედია“-ს

დირექტორი:

შ. დოლობერიძე

ბ.ა.

მაუწყებლის მიერ კანონმდებლობის დარღვევის ფაქტებზე სამართლებრივი რეაგირება კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის პრეროგატივაა. „რეკლამის შესახებ“ კანონის 17¹ მუხლის (კონტროლი სამაუწყებლო რეკლამის სფეროში) მიხედვით, სამაუწყებლო რეკლამის კონტროლს კომუნიკაციების ეროვნული კომისია ახორციელებს:

კონტროლი სამაუწყებლო რეკლამის სფეროში

„სამაუწყებლო რეკლამის სფეროში რეკლამის გავრცელების დროის, განთავსების ფორმისა (ადგილისა) და გამოყენებული საშუალებების, აგრეთვე სამაუწყებლო რეკლამის გამავრცელებლის მიერ „მაუწყებლობის შესახებ“ და „რეკლამის შესახებ“ საქართველოს კანონებით, საქართველოს სხვა საკანონმდებლო აქტებით დადგენილი შეზღუდვების დაცვის კონტროლს ახორციელებს მხოლოდ საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისია.“

იდენტური შემთხვევის გამო, საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნულმა კომისიამ 2015 წლის 26 მარტს საზოგადოებრივ მაუწყებელს ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობა დააკისრა და წერილობითი გაფრთხილება მისცა, რისი საფუძველიც პირველი არხის ეთერში ადმინისტრაციული ორგანოების - საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს დაცვის პოლიციის დეპარტამენტისა და სსიპ შსს-ს აკადემიის მიერ გადაცემა "ეტალონის" სპონსორობა გახდა¹⁶. მარეგულირებლის გადაწყვეტილებას წინ უსწრებდა საქართველოს ჟურნალისტური ეთიკის ქარტიის მიერ საზოგადოებრივი მაუწყებლის მონიტორინგის ანგარიში, სადაც „ეტალონის“ მიერ კანონმდებლობის დარღვევის პრობლემა იდენტიფიცირებული¹⁷.

4.2. ობიექტივი და საზოგადოებრივი მაუწყებლი

საზოგადოებრივი მაუწყებლის ევროპის ბიუროს კორესპონდენტი გიორგი ფოფხაძე, რომელიც თავადაც გამოირჩევა ჰუმანობიური რიტორიკით, იმავდროულად მედია-კავშირ „ობიექტივის“ შუადღის გადაცემის თანაწამყვანია.

¹⁶ საქართველოს კომუნიკაციების მარეგულირებელი კომისიის გადაწყვეტილება სსიპ „საზოგადოებრივი მაუწყებლისათვის“ ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის დაკისრების თაობაზე #162/18, 26 მარტი, 2015
<http://gncc.ge/ge/legal-acts/commission/solutions/2015-162-181.page>

¹⁷ <http://qartia.org.ge/wp-content/uploads/2015/02/GPB-GEO.pdf> (გვ.31)

გიორგი ფოფხაძე „საზოგადოებრივი მაუწყებლის“ საინფორმაციო სამსახურის ბრიუსელის ბიუროში კორესპონდენტის თანამდებობაზე 2014 წლის 1 ნოემბერს დაინიშნა, რასაც უფლებადამცველთა მხრიდან კრიტიკული შეფასებები მისი ადრინდელი ჰომოფობიური განცხადებების გამო მოჰყვა¹⁸.

საზოგადოებრივ მაუწყებელში დანიშვნამდე გიორგი ფოფხაძე ევროპაში მედია-კავშირ „ობიექტივის“ წარმომადგენელი იყო, თუმცა, როგორც „ობიექტივის“ პროგრამული ბადიდან ირკვევა, აღნიშნულ ტელეკომპანიასთან თანამშრომლობა მას არც შემდგომში შეუწყვეტია. იგი ამჟამად გადაცემა „შუადღის“, რომელიც შაბათ-კვირის გარდა, „ობიექტივის“ ეთერში ყოველდღიურად, 14:30-16:30 საათზე გადის, ერთ-ერთი თანაწამყვანია¹⁹.

დანართი 2. საზოგადოებრივი მაუწყებლის ევროპის ბიუროს კორესპონდენტი პარალელურად მედია-კავშირ „ობიექტივის“ გადაცემა „შუადღის“ წამყვანია („ობიექტივის“ ვებ-გვერდზე წამყვანების საძიებო სისტემის მიხედვით).

"ობიექტივის" ტელე-რადიო გადაცემები

ბენის კრიტერიუმები:

წელი: 2015.

გვარი-სახელი: ფოფხაძე გიორგი

მოიძებნა 70 გადაცემა

10.06.2015, 14:00:37

09 ივნისი, 2015, 14:30 - 15:20

წამყვანი: გასვიანი თარხან, როგავა თამთა ფოფხაძე გიორგი

სტუმარი: ცინდელიანი ლია

05 ივნისი, 2015, 15:30 - 16:20

წამყვანი: ჯომარჯიძე მარი, გახოვიძე მაცაცო, ფოფხაძე გიორგი

¹⁸ <http://www.liberali.ge/ge/liberali/news/121190/>

¹⁹ <http://www.obieqtivi.net//resource/mauwyebloba/kviris%20bade/kviris%20bade.pdf>

აქვს თუ არა ინტერესთა კონფლიქტი
საზოგადოებრივი მაუწყებლის
კორესპონდენტს „ობიექტივის“
წამყვანად მუშაობისას?

მაუწყებლობის შესახებ კანონის 23 მუხლის 6 პუნქტის თანახმად, რომელიც საზოგადოებრივი მაუწყებლის თანამშრომელთა ინტერესთა კონფლიქტის საკითხს არეგულირებს, „საზოგადოებრივი მაუწყებლის თანამშრომელს არა აქვს უფლება, ეკავოს თანამდებობა ან ასრულებდეს ანაზღაურებად სამუშაოს სხვა მაუწყებელთან“. თუმცა, როგორც „ობიექტივის“ გამგეობის თავმჯდომარე ირაკლი ცილიკიშვილიც განმარტავს, გიორგი ფოფხაძის თანამშრომლობა „ობიექტივთან“ ანაზღაურებად საწყისებზე არ ხდება და ის ტელეკომპანიისთვის უსასყიდლოდ მუშაობს. ასეთ შემთხვევაში, მართალია, კანონის პირდაპირი დარღვევა არ იკვეთება, თუმცა ინტერესთა კონფლიქტი მაინც სახეზეა.

საზოგადოებრივი მაუწყებლის პირველი არხის ვებ-გვერდზე, საინფორმაციო პროგრამა „მოამბის“ რუბრიკაში „ჩვენი გუნდი“ კორესპონდენტთა და ჟურნალისტთა შორის გიორგი ფოფხაძე არ ფიგურირებს²⁰. საზოგადოებრივმა მაუწყებელმა არ მოგვაწოდა ზუსტი ინფორმაცია ბრიუსელის ბიუროს მიერ მომზადებული სიუჟეტების რაოდენობის შესახებ, იმ მოტივით, რომ საარქივო სისტემაში მასალების არა გვარით და სახელით, არამედ მოვლენისა და თემატიკის მიხედვით მოძიება იყო მხოლოდ შესაძლებელი.

ევროკავშირთან დაკავშირებულ საერთაშორისო ფორუმების, ევროპის ქვეყნებში საქართველოს ხელისუფლების წარმომადგენელთა ვიზიტების და სხვა მნიშვნელოვანი ღონისძიებების გაშუქების მიზნით, საზოგადოებრივი მაუწყებლის პირველი არხის საინფორმაციო სამსახური ძირითად გადამღებ ჯგუფს თბილისიდან აგზავნის. ამ მიმართულებით კი მეტწილად „მოამბის“ ბრიუსელის ბიუროს ყოფილი კორესპონდენტი ქეთევან ქარდავა მუშაობს, რომელიც ამჟამად თბილისში საქმიანობს და ევრო-ატლანტიკური ინტეგრაციის საკითხების გაშუქების მიზნით, მისი თბილისიდან ევროპის სხვადასხვა ქალაქში მივლინება და შესაბამისი ხარჯების გაწევა ხდება. საზოგადოებრივი მაუწყებლის ევროპის ბიუროს კორესპონდენტი კი ყოველდღიურ რეჟიმში ერთვება მედია-კავშირ „ობიექტივს“, რაც ქმნის შთაბეჭდილებას, რომ საზოგადოებრივი მაუწყებლის ბიუჯეტის ხარჯზე „ობიექტივის“ წამყვანის დაფინანსება ხდება. საზოგადოებრივ მაუწყებელში

²⁰ <http://www.1tv.ge/ge/tvshows/view/%E1%83%9B%E1%83%9D%E1%83%90%E1%83%9B%E1%83%91%E1%83%94/30.html>

ბრიუსელის ბიუროს თანამშრომლებისათვის განკუთვნილი ყოველთვიური სახელფასო ბიუჯეტი 4300 ლარს შეადგენს. დასაქმებულთა პერსონალური მონაცემების არგამჟღავნების საბაზით, ადმინისტრაცია არ აკონკრეტებს რამდენ სამტატო ერთეულზეა განკუთვნილი ეს თანხა და რა ანაზღაურებაა განკუთვნილი თითოეულ სამტატო ერთეულისთვის.

გარდა დაფინანსების ასპექტისა, ლეგიტიმურია უფლებადამცველთა პრეტენზიები, რომლებიც იმ შეუსაბამობაზე მიუთითებენ, რაც, ერთი მხრივ, გიორგი ფოფხაძის მიერ გაკეთებულ ჰომოფობიურ და ანტიდასავლურ განცხადებებსა და მეორე მხრივ, მაუწყებლობის კანონით განსაზღვრულ საზოგადოებრივი მაუწყებლის შინაარსობრივ ვალდებულებებს შორის არსებობს. კერძოდ, კანონის მე-16 მუხლის თანახმად:

საზოგადოებრივი მაუწყებელი ვალდებულია:

თ) „პროგრამებში ასახოს საზოგადოებაში არსებული ეთნიკური, კულტურული, ენობრივი, რელიგიური, ასაკობრივი და გენდერული მრავალფეროვნება; ნ) უზრუნველყოს საქართველოს საგარეო პოლიტიკის ძირითადი მიმართულებების, მათ შორის, ჩრდილოატლანტიკური ხელშეკრულების ორგანიზაციაში (შემდგომ – ნატო) და ევროკავშირში ინტეგრაციის, პოპულარიზაცია“.

საქართველოს პარლამენტის მიერ ანტიდისკრიმინაციული კანონის განხილვისას, რაც ასოცირების ხელშეკრულების შემადგენლად იყო წარმოჩენილი, გიორგი ფოფხაძემ გაზეთ „კვირის ქრონიკასთან“ (5-11 მაისი, 2014) ინტერვიუში ჰომოფობიური განცხადება გააკეთა:

გიორგი ფოფხაძე: „სოსო ჯაჭვლიანმა არ შემოიტანა ტერმინი „მესაჯდომეები“ და ხმალამოღებული არ იბრძოდა პედარასტების წინააღმდეგ?! არადისკრიმინირებული საქართველო, უკანალით შევდივართ ევროპაში?.. ევროპის ტრაკი კარით არა მხოლოდ შევაღეთ, ისე წინ წავედით, უკვე იქა ვართ!.. თან უკუსვლით მივდივართ და თან საჯდომით“.

გაზეთ „ასავალ-დასავალთან“ (27 აპრილი-3 მაისი, 2015) არასამთავრობო ორგანიზაციებზე საუბრისას, რომლებიც ხშირად ანტიდასავლურ კონტექსტში, უცხო ქვეყნების ინტერესების

გამტარებელ, დაქირავებულ აგენტებად არიან წარმოჩენილები, საზოგადოებრივი მაუწყებლის ევროპის ბიუროს წარმომადგენელმა შემდეგი განცხადება გააკეთა:

გიორგი ფოფხაძე: „უნდა შეისწავლონ არასამთავრობო ორგანიზაციების დაფინანსების წყაროები და კანონმდებლობით აკრძალონ უცხოური რესურსებით ნასაზრდოები ორგანიზაციები, რომლებიც ქართული სახელმწიფოს საწინააღმდეგოდ მოქმედებენ. საფრანგეთში არავინ დაუშვებს, რომ არასამთავრობო ორგანიზაცია საუდის არაბეთიდან, ან თუნდაც ამერიკიდან ფინანსდებოდეს!“

საზოგადოებრივი მაუწყებლის ბრუსელის ბიუროს კორესპონდენტის პარტიულ კავშირებსა და მის მიერ ევროპაში საქართველოს ხელისუფლების ადვოკატირების მიზნით გაწეულ საქმიანობაზე მეტყველებს 29 ივნისს გაზეთ „კვირის ქრონიკაში“²¹ და სხვა ონლაინ გამოცემებში გავრცელებული გიორგი ფოფხაძის კომენტარი²², რომელიც ადამიანის უფლებების შესახებ ამერიკის სახელმწიფო დეპარტამენტის 2014 წლის ანგარიშს შეეხება.

საზოგადოებრივი მაუწყებლის კორესპონდენტი აღწერს ევროპარლამენტსა და ევროსაბჭოში მის მიერ გაწეულ ლობისტურ საქმიანობას, რასაც მისივე თქმით, ირმა ინაშვილის [პატრიოტთა ალიანსის გენერალური მდივანი] მიერ მიწოდებული მასალების საფუძველზე ახორციელებს.

გიორგი ფოფხაძე: „მართლაც ძალიან ცუდ ხასიათზე ვიყავი სტრასბურგიდან რომ წამოვედი. მატარებელში ვიჯექი და ჩემთვის ვფიქრობდი, რისთვის ვიშლი ნერვებს, რას დავდივარ, რისთვის ვაკეთებ ამ საქმეებს, თუ ეს ხალხი [საქართველოს ხელისუფლება] გვერდით არ გიდგას და პირიქით. მხოლოდ ჩვენ დავრჩით, მე და ინაშვილი, ვინც ჩვენი ხარჯებით დავდივართ ევროპაში და ველაპარაკებით იქაურ პოლიტიკოსებს. რასაც ჩვენ ვაკეთებთ, ეს არის ხელისუფლების გასაკუთრებელი“.

---

²¹ #26(702) 29.06.-05.07, 2015

²² <http://marshalpress.ge/?p=7172>
<http://reportiori.ge/?menuid=3&id=70492>

მაუწყებელთა კოდექსის მე-29 მუხლის (მაუწყებლის სარედაქციო დამოუკიდებლობისადმი წაყენებული მოთხოვნები) თანახმად:

მაუწყებლის სარედაქციო დამოუკიდებლობისადმი წაყენებული მოთხოვნები

7. „ჟურნალისტმა არ უნდა შელახოს მაუწყებლის დამოუკიდებლობა საკუთარი სამოქალაქო, პოლიტიკური, ეკონომიკური და საზოგადოებრივი საქმიანობით და თავიდან უნდა აიცილოს ინტერესთა კონფლიქტი.“

კოდექსის 30-ე მუხლის (სახელმძღვანელო რეკომენდაციები მაუწყებლის სარედაქციო დამოუკიდებლობის შესახებ) თანახმად კი:

სახელმძღვანელო რეკომენდაციები მაუწყებლის სარედაქციო დამოუკიდებლობის შესახებ

1. „მაუწყებელმა და მისმა თანამშრომლებმა თავიდან უნდა აიცილონ ინტერესთა კონფლიქტი, რომელმაც შეიძლება საფრთხე შეუქმნას მაუწყებლის სარედაქციო დამოუკიდებლობას, მიუკერძოებლობას და სამართლიანობას.

3. ჟურნალისტი არ შეიძლება მუშაობდეს ერთდროულად ისეთ დამსაქმებლებთან, რამაც შესაძლოა ინტერესთა კონფლიქტი გამოიწვიოს.

4. მაუწყებელი არ უნდა გამოხატავდეს მხარდაჭერას რომელიმე ორგანიზაციის, მისი პროდუქტის, ქმედებების ან მომსახურების მიმართ.“

საზოგადოებრივი მაუწყებლის ქცევის კოდექსის 22.1 მუხლის (პირადი საქმიანობა და ინტერესთა კონფლიქტი) თანახმად:

პირადი საქმიანობა და ინტერესთა კონფლიქტი

„სსმ-ის ჟურნალისტებმა, წამყვანებმა, პროდიუსერებმა და სხვა პასუხისმგებელმა პირებმა თავიანთი საზოგადოებრივი, პოლიტიკური თუ სხვა არასამაუწყებლო საქმიანობით, ფინანსური ან საინვესტიციო ინტერესებით, ეჭვქვეშ არ უნდა დააყენონ მაუწყებლის მიუკერძოებლობის და სამართლიანობის პრინციპები.“

2015 წლის 6 ივლისს საზოგადოებრივი მაუწყებლის მონიტორინგის საბჭომ გაავრცელა მიმართვა²³ სამეურვეო საბჭოსა და მაუწყებლის გენერალური დირექტორის სახელზე და მათ საინფორმაციო პროგრამა „მოამბის“ ბრიუსელის კორესპონდენტის ინტერესთა კონფლიქტის საკითხის შესწავლისა და პროცესის საჯაროობისკენ მოუწოდა.

4.3. ობიექტივი და ერთობლივი სამთავრობო პროექტები

მედია-კავშირ „ობიექტივისა“ და რამდენიმე სამინისტროს თანამშრომლობაზე მეტყველებს სხვადასხვა ფორმატის გადაცემები, რომლებიც აღნიშნულ არხზე გადის. მაგალითად, 2014 წლის ზაფხულის თვეში, ხუთშაბათობით, „ობიექტივის“ ეთერში გადაცემა "ლამის სტუდიის" პირველი ნაწილი სოფლის მეურნეობის სამინისტროსა და "ობიექტივის" ერთობლივ პროექტს ეთმობოდა. გადაცემას სამინისტროს მაღალი რანგის თანამდებობის პირები სტუმრობდნენ (მაგალითად, სოფლის მეურნეობის მინისტრის მოადგილე დავით გალეგაშვილი²⁴).

სოფლის მეურნეობის სამინისტროსგან მიღებული ინფორმაციის თანახმად, მათ აღნიშნული გადაცემის მომზადებაში თანხა არ გადაუხდიათ. თუმცა, სოფლის მეურნეობის სამინისტროს დაქვემდებარებული ააიპის მიერ მედიაში გადარიცხული თანხების შესახებ ინფორმაცია ამ ეტაპზე საჯარო არ არის.

მეორე უწყება, რომელიც „ობიექტივთან“ თანამშრომლობს და ერთობლივი პროექტების განხორციელების დაფინანსებას უარყოფს, საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტროა. „ობიექტივის“ ეთერში, „ლამის სტუდიაში“ გაზაფხულზე გადიოდა ერთობლივი ტელე-პროექტი, სადაც სამინისტროს საქმიანობაზე უწყების წარმომადგენლებთან ერთად მსჯელობა მიმდინარეობდა²⁵.

„ობიექტივის“ ეთერში ყოველ კვირას, 21:30 სთ-ზე გადაცემა „პრემიერ-მინისტრის საათი“ გადის, სადაც ერთი კვირის განმავლობაში პრემიერის შეხვედრებია მიმოხილული.

²³ <http://gpb.ge/uploads/documents/3850a98d-c7ae-4ff7-b237-e26b0d5cbfcepokhadze.pdf>

²⁴ გადაცემის ინტერნეტ ვერსია: 10 ივლისი, 2014 <http://obieqtivi.net/tv1.php?id=17724>

²⁵ მაგალითად, გადაცემა, რომლის სტუმრები არიან: ბავშვთა და ახალგაზრდობის ფონდის დირექტორის მოადგილის მოვალეობის შემსრულებელი, მათე გაბიციანაშვილი და ერთ-ერთი საგრანტო კონკურსის მონაწილე ლევან ფანგანი (5 მარტი, 2015).
<http://www.obieqtivi.net/tv1.php?id=20768>

ამასთანავე „ობიექტივის“ რადიო და ტელე ეთერში გადაცემა „კულტურის საათი“ მიჰყავს აფხაზეთის განათლებისა და კულტურის მინისტრს დიმა ჯაიანს, რომლის ჰომოფობიური და ანტიდასავლური განცხადებები არასამთავრობო ორგანიზაციების კრიტიკის საგანი არაერთხელ გახდა²⁶:

დიმა ჯაიანი, აფხაზეთის განათლებისა და კულტურის
მინისტრი, „ობიექტივის“ წამყვანი: „ბოდიში და
პედარასტობა არ არის ევროპა! და თუ ევროპა
პედარასტობაა, მაშინ მე არ მინდა ასეთი ევროპა!“

აღნიშნულ თანამდებობაზე დიმა ჯაიანი 2013 წელს დაინიშნა, მანამდე ის ბურჯანაძე-დემოკრატიულ მოძრაობასთან დაკავშირებული ორგანიზაციის „სახალხო კრების“ წევრი იყო.

4.4. „ობიექტივი“ და მისი პარტნიორი მედიები და არასამთავრობო ორგანიზაციები

მედიის განვითარების ფონდის მიერ ჩატარებული კვლევები²⁷ ცხადყოფს, რომ „ობიექტივი“ და მისი პარტნიორი მედია საშუალებები იდენტური სარედაქციო პოლიტიკით გამოირჩევიან და ანტიდასავლური განწყობების, სიძულვილის ენისა და ქსენოფობიის, ასევე ჰომოფობიის გაღვივების მხრივ ლიდერობენ (იხ. დანართები გვ. 35). იგივე მედია საშუალებები ყველაზე მეტად ეყრდნობიან რუსულ წყაროებს, რომლებიც ფასეულობებთან დაკავშირებული მცდარი ინტერპრეტაციების გარდა, ხშირად ინფორმაციის ფაბრიკაციის მეთოდს მიმართავენ და საზოგადოების შეცდომაში შეყვანას ახდენენ.

ქვემოთ მოყვანილი ინფოგრაფიკა 1. ასახავს რუსულენოვან წყაროებს, რომელსაც მედია-კავშირი „ობიექტივი“ და მისი პარტნიორი ორგანიზაციები „საქართველო და მსოფლიო“ (Geworld.ge) , ასევე „საქინფორმი“ გაშუქების დროს (თებერვალი, 2014-2015) ეყრდნობოდნენ²⁸.

²⁶ „ასავალ-დასავალი“, 18-24 აგვისტო, „ანტიდასავლური პროპაგანდა“, მედიის განვითარების ფონდი, 2015. (გვ. 43).

²⁷ „სიძულვილის ენა და ქსენოფობია“, მედიის განვითარების ფონდი, 2015.

<http://mdfgeorgia.ge/uploads/library/Hate%20Speech-2015-GEO-web.pdf>

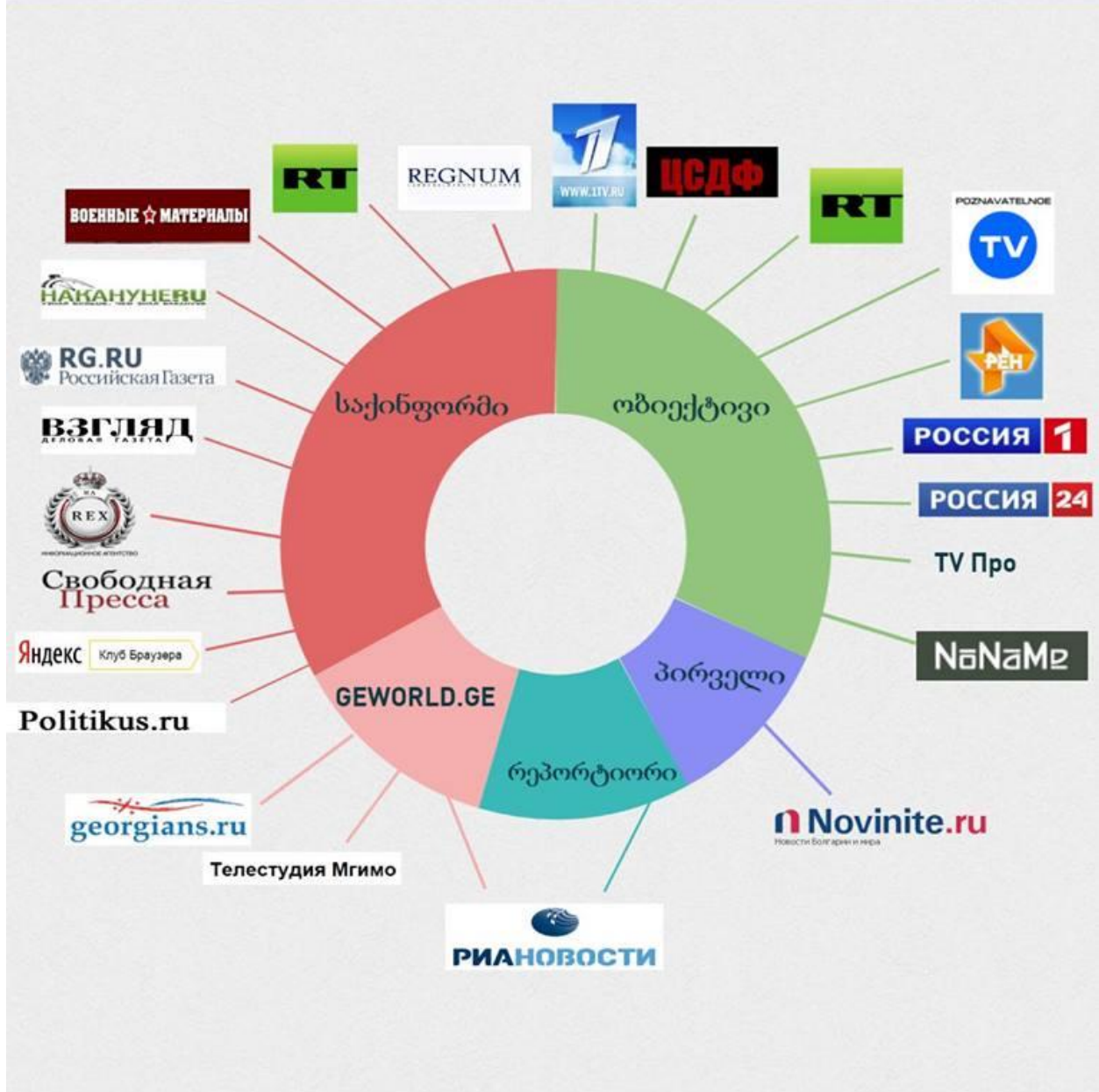
„ჰომოფობია და გენდერული იდენტობა“, მედიის განვითარების ფონდი, 2015.

[http://mdfgeorgia.ge/uploads/library/Homophobia-GEO-web%20\(1\).pdf](http://mdfgeorgia.ge/uploads/library/Homophobia-GEO-web%20(1).pdf)

²⁸ წყარო: ანტიდასავლური პროპაგანდა“, გვ. 19. მედიის განვითარების ფონდი, 2015.

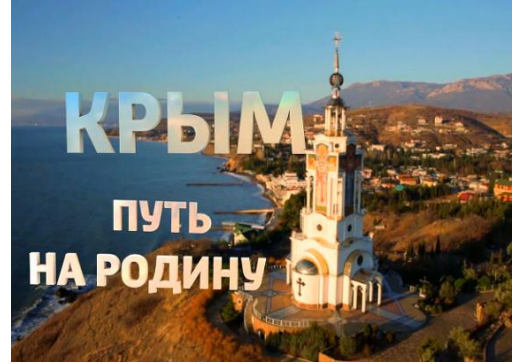
<http://mdfgeorgia.ge/uploads/Antidasavluri-GEO-web.pdf>

რუსულენოვანი წყაროები ქართულ მედიაში

რუსულენოვანი ფილმები კანონმდებლობის დარღვევით. რუსულენოვანი ფილმების ეთერში განთავსება მედია-კავშირ „ობიექტივში“ მაუწყებლობის შესახებ კანონის დარღვევით ხდებოდა. კერძოდ, 2015 წლის 22 მარტს ანდრეი კონდრაშოვის ფილმი “ყირიმი - გზა სამშობლოსკენ”, ხოლო 3 მაისს ვლადიმერ სოლოვიოვის ფილმი “პრეზიდენტი” რუსულ ენაზე, საქართველოს სახელმწიფო ენაზე სუბტიტრირების განთავსების გარეშე გავიდა.

„მაუწყებლობის შესახებ“ კანონის 51¹ თანახმად, "არასახელმწიფო ენაზე წარმოებული ფილმი მაუწყებლის ეთერში უნდა განთავსდეს მხოლოდ საქართველოს სახელმწიფო ენაზე დუბლირებული", ხოლო ამავე მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, "კომისია უფლებამოსილია დადგენილებით განსაზღვროს საერთო და სპეციალიზებულ

მაუწყებელთა ვალდებულება, ყოველკვირეულ სამაუწყებლო ბადეში განათავსონ არასახელმწიფო ენაზე წარმოებული ფილმი (გარდა სერიალისა)

პირველადი წარმოების ენაზე (ენებზე), საქართველოს სახელმწიფო ენაზე დუბლირების გარეშე, საქართველოს სახელმწიფო ენაზე სუბტიტრირებით". კომისიის 2009 წლის 30 ოქტომბრის N3 დადგენილების თანახმად,

"არასახელმწიფო ენაზე (ქართულ და აფხაზურ ენებზე წარმოებული ფილმების გარდა) წარმოებული

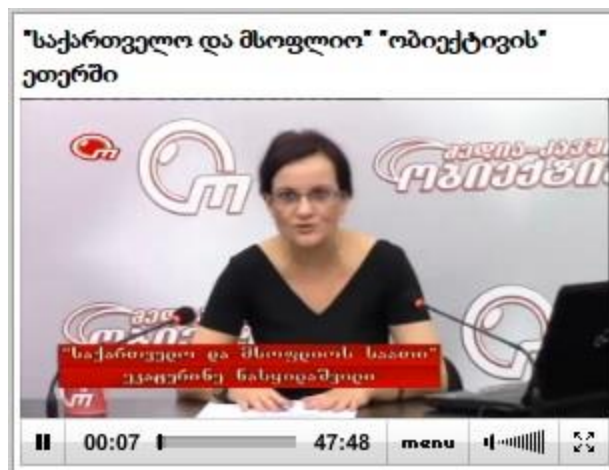
მხატვრული, ასევე დოკუმენტური ფილმი, ტელეფილმი, ფილმის სერია ან სერიალი, კერძო (საერთო ან სპეციალიზებული) მაუწყებლობის ლიცენზიის მფლობელის, აგრეთვე საზოგადოებრივი მაუწყებლის სამაუწყებლო ბადეში განთავსდება საქართველოს სახელმწიფო ენაზე - ქართულ ენაზე, ხოლო აფხაზეთის ავტონომიურ რესპუბლიკაში - ქართულ ან აფხაზურ ენაზე დუბლირებული სახით".

მედიის განვითარების ფონდმა 19 მაისს მარეგულირებელ კომისიას მიმართა და მედია-კავშირ "ობიექტივის" ეთერში რუსულენოვანი ფილმების გაშვების დროს მაუწყებლობის შესახებ კანონისა და მარეგულირებლის შესაბამისი დადგენილების დარღვევის ფაქტის შესწავლა მოითხოვა²⁹. აღნიშნული საკითხზე მარეგულირებელმა ადმინისტრაციული წარმოება დაიწყო.

²⁹ http://mdfgeorgia.ge/geo/view_news/361

Geworld.ge და **საქინფორმი**. „ობიექტივის“ გარდა, რუსულენოვან წყაროებს მედია-კავშირის პარტნიორები Geworld.ge და „საქინფორმი“ ეყრდნობოდნენ, რომლებიც ღიად პრორუსულ სარედაქციო პოლიტიკას ატარებენ და სიძულვილის ენის, ჰომოფობიის, ქსენოფობიისა და ანტიდასავლური განწყობების მხრივ ამ ანგარიშში მოყვანილ სხვა გამოცემებთან ერთად ლიდერობენ. ინფორმაციის თავისუფლების განვითარების ინსტიტუტის - IDFI მიერ მომზადებულ კვლევაში „რუსული გავლენა ქართულ არასამთავრობო სექტორსა და მედიაზე“³⁰ საუბარია პრორუსული არასამთავრობო ორგანიზაციებისა და მათ მიერ დაფუძნებული მედიების კავშირებზე სხვადასხვა მედია საშუალებებთან, მათ შორის მედია-კავშირ „ობიექტივთან“. აღნიშნული კვლევის თანახმად, ინტერნეტ-პორტალების Geworld.ge -სა და „საქინფორმის“ გამომცემელია ორგანიზაცია „ისტორიული მემკვიდრეობა“, რომელიც თავის მხრივ, „ევრაზიის ინსტიტუტის“ პარტნიორია. ევრაზიის ინსტიტუტი საქართველოს ევრაზიის კავშირში გაწევრიანებას უჭერს მხარს და ანტიდასავლური რიტორიკით გამოირჩევა.

„ობიექტივის“ ტელე და რადიო ეთერში ყოველ ოთხშაბათს, 11:30-ზე გადაცემა „საქართველო და მსოფლიოს საათი“ გადის, რომელიც აუდიტორიას გაზეთის ყოველკვირეულ მიმოხილვას სთავაზობს. გამოცემა მკვეთრად გამოხატულ ანტიდასავლურ და ქსენოფობიურ განწყობებთან ერთად, ფართოდ აშუქებს თემებს, რომლებიც კრემლის პოლიტიკის მხარდაჭერას ისახავს მიზნად. ონლაინ პორტალის ფურცლებზე დაიბეჭდა პრეზიდენტ დიმიტრი მედვედევის მიმართვა Geworld.ge-ის დამფუძნებელი ორგანიზაციის „ისტორიული მემკვიდრეობისადმი“³¹.

Geworld.ge -თან ინტენსიურად თანამშრომლობს „ობიექტივის“ თოქ-შოუ „დამის სტუდიის“ ერთ-ერთი წამყვანი ვალერი კვარაცხელია, რომელიც ამავე დროს კრემლთან დაახლოებული ორგანიზაციების „ისტორიული მემკვიდრეობის“ და „გლობალიზაციის პრობლემების ცენტრის“ მიერ საქართველოში ორგანიზებულ ღონისძიებებში აქტიურად არის ჩართული³².

³⁰ <http://www.damoukidebloba.com/assets/up-modul/uploads/pdf/rusuli%20gavlena%20media%20da%20NGO-1.pdf>

³¹ <http://www.geworld.ge/View.php?ArtId=1695&Title=dimitri+medvedevi:+Tqveni+iniciativa+drouli+da+aqtualuria&lang=ge>

³² <http://www.damoukidebloba.com/assets/up-modul/uploads/pdf/rusuli%20gavlena%20media%20da%20NGO-1.pdf>

ასავალ-დასავალი. „ობიექტივის“ ტელე და რადიო ეთერში კიდევ ერთი გამოცემის ტირაჟირება ხდება, რომლიც სიძულვილის ენითა და ანტიდასავლური განწყობებით გამოირჩევა. ყოველ ორშაბათს, 11:30 სთ-ზე ეთერში გადაცემა „ასავალ-დასავალის საათი“ გადის. აღნიშნული გაზეთის პლატფორმა უფრო ეთნო-ნაციონალისტურია, თუმცა როგორც მედიის განვითარების ფონდის კვლევა ცხადყოფს, შინაარსი ღიად პრორუსული მედიების ნარატივის იდენტურია.

"ასავალ-დასავალი" ობიექტივის ეთერში

4.5. „ობიექტივი“ და პოლიტიკური გაერთიანება „პატრიოტთა ალიანსი“

მედია-კავშირ „ობიექტივის“ ერთ-ერთი დამფუძნებელია პოლიტიკური გაერთიანება „პატრიოტთა ალიანსის“ წევრი ირმა ინაშვილი. „ობიექტივის“ სალიცენზიო დოკუმენტებიდან ირკვევა, რომ 2013 წლის 11 ივლისს შპს მედია-სახლ „ობიექტივის“ კუთვნილი კერძო მაუწყებლობის #B62 და #B114 ლიცენზიების ააიპ მედია-კავშირ „ობიექტივის“ სარგებლობაში გადაცემის მიზნით, აღნიშნულმა ორგანიზაციებმა კომუნიკაციების მარეგულირებელ კომისიას მიმართეს. შპს მედია-სახლ „ობიექტივის“ 28.50 პროცენტის მფლობელი, 2013 წლის მონაცემებით, ირმა ინაშვილი არის.

კომუნიკაციების მარეგულირებელი კომისიის #511/5 გადაწყვეტილებიდან (16 აგვისტო, 2013) ირკვევა, რომ ლიცენზიის გადაცემის დროს ააიპ მედია-კავშირ „ობიექტივის“ გამგეობის წევრები ირმა ინაშვილი, მამუკა გობეჩია და რეგან თელოიანი იყვნენ. მარეგულირებელი კომისიის გადაწყვეტილებაში ასევე აღნიშნულია, რომ გამგეობის თავმჯდომარე ირაკლი ცილიკაშვილი შესაბამისობის დეკლარაციით ადასტურებდა, რომ ლიცენზიის მამიებელი ან/და მისი ბენეფიციარი მესაკუთრეები პოლიტიკურ პარტიას და პოლიტიკური პარტიის თანამდებობის პირს არ წარმოადგენდნენ.

მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანებების რეესტრის თანახმად კი, მოქალაქეთა გაერთიანება საქართველოს პატრიოტთა ალიანსი 2013 წლის 22 იანვარს დარეგისტრირდა. საჯარო რეესტრიდან გამოთხოვილი პარტიის სადამფუძნებლო დოკუმენტაციის თანახმად, პატრიოტთა ალიანსის დამფუძნებელი ყრილობა 2012 წლის 19 დეკემბერს გაიმართა. ორგანიზაციის თავმჯდომარე დამფუძნებელი ყრილობის ოქმის თანახმად, არის დავით თარხან-მოურავი, ხოლო პოლიტიკური გაერთიანების გენერალური მდივნის და სარევიზიო კომისიის თავმჯდომარის ვინაობები დაშტრიხულია და მათი დადგენა, დოკუმენტაციის მიხედვით, შეუძლებელია. პარტიას არ აქვს ვებ-გვერდი, სადაც ამ მონაცემების გადამოწმება

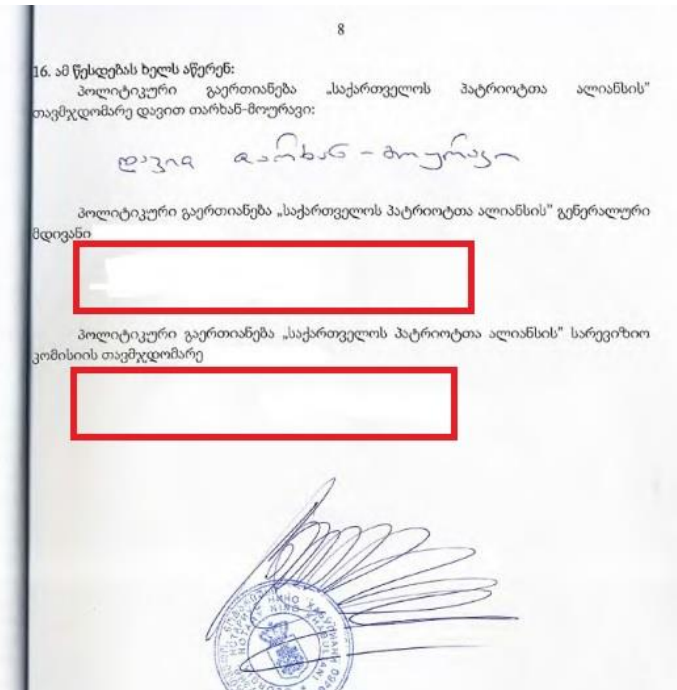
იქნებოდა შესაძლებელი, თუმცა თავად მედია-კავშირ „ობიექტივის“ ინფორმაციებში ირმა ინაშვილის პატრიოტა ალიანსის გენერალურ მდივნად მოიხსენიებენ³³, ხოლო მამუკა გობეჩია, რომელიც ლიცენზიის გადაცემის მომენტისთვის (16 აგვისტო, 2013) ააიპ მედია-კავშირ „ობიექტივის“ გამგეობის წევრი იყო, კვირაობით, 16:30სთზე არხის ეთერში გადაცემა „პოლიტიკურ აზრს“ უძღვება და პატრიოტა ალიანსის სახელით საუბრობს („მიხარია, რომ წარმოვადგენ ამ პოლიტიკურ გაერთიანებას“).³⁴ პატრიოტა ალიანსის სახელით საუბრობს მამუკა გობეჩია „პალიტრა TV“-ის ეთერშიც³⁵ 2014 წლის ადგილობრივი თვითმართველობის არჩევნების შეფასებისას და შემდეგს აცხადებს:

მამუკა გობეჩია, პატრიოტა ალიანსი,
 „ობიექტივის“ წამყვანი: „ჩვენ [პატრიოტა ალიანსი] არა
 ვართ ახალი პოლიტიკური გაერთიანება, მინდა გითხრათ...
 ეს არის ადამიანების გუნდი, რომლებმაც 2003 წელს შექმნეს
 მედია-კავშირი „ობიექტივი“.

დანართი 3. პოლიტიკური გაერთიანება „პატრიოტა ალიანსის“ წესდება“, გენერალური მდივნის და სარევიზიო კომისიის თავმჯდომარის სახელი და გვარი დაშტრიხულია საჯარო რეესტრის მიერ.

იმის გამო, რომ საჯარო რეესტრი სრულყოფილად არ ასაჯაროვებს პარტიის სადამფუძნებლო დოკუმენტაციას, შეუძლებელია დავადგინოთ, ჰქონდათ თუ არა ლიცენზიის გადაცემის მომენტში ინტერესთა კონფლიქტი ააიპ მედია-კავშირ „ობიექტივის“, რომლის გამგეობის წევრები იმ დროს ირმა ინაშვილი და მამუკა გობეჩია იყვნენ.

საჯარო რეესტრი თავის გადაწყვეტილებას პერსონალურ

³³ <http://www.obieqtivi.net/news.php?id=56532#.VZktr0q1nxA.facebook>

³⁴ 5 ივლისი, 2015. http://www.myvideo.ge/?video_id=2598479

³⁵ 16 ივნისი, 2014 წელი. <http://www.palitravt.ge/gadacemebi/reziume/46762-greziumeq-stumrebi-irakli-tcyoidze-mamuka-gobechia.html> (38:11 წთ-დან).

მონაცემთა დაცვის მიზნით ხსნის და აპელირებას საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 44-ე მუხლის პირველი ნაწილზე აკეთებს, რომლის თანახმად, „საჯარო დაწესებულება ვალდებულია არ გაახმაუროს პერსონალური მონაცემები თვით ამ პირის თანხმობის ან კანონით გათვალისწინებულ შემთხვევებში – სასამართლოს დასაბუთებული გადაწყვეტილების გარეშე“.

საქართველოს ორგანული კანონი მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანებების შესახებ (მუხლი 3) მკაფიოდ განმარტავს, რომ პარტიის შექმნასა და საქმიანობას საფუძვლად უდევს შემდეგი პრინციპები:

პარტიის შექმნის და საქმიანობის საფუძვლები:

- „ა) პარტიაში გაწევრიანებისა და პარტიიდან გასვლის ნებაყოფლობითობა;
- გ) არჩევითობა და ანგარიშვალდებულება;
- ე) პარტიის შექმნისა და საქმიანობის საჯაროობა.“

პარტიის შექმნისა და საქმიანობის საჯაროობა, არჩევითობა და ანგარიშვალდებულება და მთლიანად პოლიტიკური პროცესის საჯაროობა პარტიის ხელმძღვანელი პირების ვინაობის გამჭვირვალებასაც გულისხმობს, რაც საჯარო რეესტრმა კანონმდებლობასთან წინააღმდეგობრივად განმარტა და გენერალურ მდივანთან და სარევიზიო კომისიის თავმჯდომარესთან ერთად, გაასაიდუმლა პარტიის აღმასრულებელი ორგანოს - 9 კაციანი შემადგენლობაც, რომელიც პარტიის ყრილობის მიერ არის არჩეული. წინააღმდეგობრივია საჯარო რეესტრის გადაწყვეტილება იმ თვალსაზრისითაც, რომ პერსონალური მონაცემების დაცვის მოტივი სელექციურად არის გამოყენებული და ის პარტიის თავმჯდომარეზე არ ვრცელდება.

მედიაში ხელმისაწვდომი ინფორმაციების თანახმად კი, „ობიექტივის“ პოლიტიკური თოქ-შოუს „ღამის სტუდიის“ ერთ-ერთი წამყვანი სოსო ზაალიშვილი ამავე დროს პატრიოტთა ალიანსის წევრიცაა. კერძოდ, „ამერიკის ხმის“ (22 დეკემბერი, 2012 წელი) მიერ გამოქვეყნებულ მასალაში, რომელიც პატრიოტთა ალიანსის დამფუძნებელ ყრილობას შეეხება, სოსო ზაალიშვილი როგორც პატრიოტთა ალიანსის წევრი საუბრობს და აცხადებს, რომ მათი პოლიტიკური გაერთიანების მიზანი საქართველოში ლიბერალიზმის დამარცხებაა³⁶.

„ობიექტივის“ საეთერო ბადის მიხედვით კი, არხზე გადაცემები პატრიოტთა ალიანსის სხვა წევრებსაც მიჰყავთ: ორშაბათი (19:30) - გადაცემა „ლიტერატურა, ხელოვნება, სულიერება“ -

³⁶ <http://www.amerikiskhma.com/content/georgia-new-party/1570400.html>

პატრიოტთა ალიანსის წევრი, ვაჟა ოთარაშვილი; სამშაბათი (16:30) - „მებრძოლ დევნილთა საათი“ - პარტიის პოლიტსაბჭოს წევრი, ადა მარშანია; კვირა (16:30) - გადაცემა

„პოლიტიკური აზრი“ - პატრიოტთა ალიანსი, მამუკა გობეჩია. ხოლო პარტიის თავმჯდომარე დავით თარხან-მოურავი თურქოფობიულ³⁷ და ანტიდასავლურ³⁸ განწყობებს ძირითადად „ობიექტივის“ ეთერით ტირაჟირებს:

დავით თარხან-მოურავი, პატრიოტთა ალიანსი: „არასოდეს არავითარი სიკეთე თურქეთს არ მოუტანია არც საქართველოსთვის, არცერთი ევროპული ქვეყნისთვის, და საერთოდ, მსოფლიოში არავისთვის. მთელი თავისი ისტორიის განმავლობაში თურქეთი იყო დამპყრობელი ქვეყანა, რომელიც ანადგურებდა სახელმწიფოებს და ხალხებს... თურქეთს მხოლოდ აინტერესებს კვლავ საქართველოს დაპყრობა“.

დავით თარხან-მოურავი, პატრიოტთა ალიანსი:

„საბერძნეთი, ფაქტიურად, ევროპამ გაანადგურა... იქ მიდის ბერძნული კულტურის და საერთოდ, ბერძნული აზროვნების წინააღმდეგ, მართლმადიდებლურ აზროვნებაზე მაქვს ლაპარაკი, საშინელი ბრძოლა“... **ბონდო მძინარაშვილი:** „ანუ ეს არის მართლმადიდებლობასთან ბრძოლა?... **დავით თარხან-მოურავი:** „და რატომ უნა, ამას რომ გრძნობენ, გაიზარდა იქ პრორუსული განწყობები, იმიტომ, რომ იქ რუსეთიც მართლმადიდებელი ქვეყანაა“.

³⁷ ობიექტივი, ღამის სტუდია, 20 მაისი, 2014.გვ. 60.

„სიძულვილის ენა და ქსენოფობია“, მედიის განვითარების ფონდი, 2015.

<http://mdfgeorgia.ge/uploads/library/Hate%20Speech-2015-GEO-web.pdf>

³⁸ ობიექტივი, ღამის სტუდია, 21 მარტი, 2014.

„ანტიდასავლური პროპაგანდა“, მედიის განვითარების ფონდი, 2015.

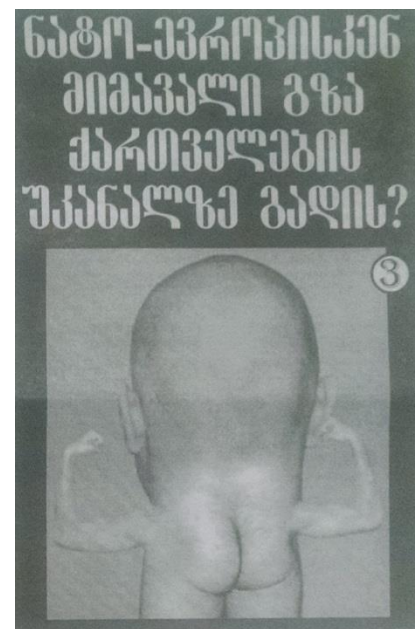
<http://mdfgeorgia.ge/uploads/Antidasavluri-GEO-web.pdf>

5. სხვა მედია საშუალებები

რეკლამის განთავსების მიზნით საბიუჯეტო დაფინანსება 2013-2014 წლებში სხვა მედია საშუალებებსაც აქვთ მიღებული, რომლებიც ასევე გამოირჩევიან სიძულვილის ენისა და ანტიდასავლური განწყობების გაღვივებით. ეს მედია საშუალებებია: გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკა“ (63 923, 33 ლარი), „ალია“ ჰოლდინგში შემავალი გამოცემები - გაზეთები „ალია“ და „კვირის ქრონიკა“ (48650 ლარი), ასევე გაზეთი „ასავალ-დასავალი“ (1 200 ლარი).

საქართველოს რესპუბლიკა. ყველაზე მეტი თანხა

მიღებული აქვს გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკას“, რომელიც ადრე გაზეთ „კომუნისტის“ და „ახალი საქართველოს“ სახელით გამოიცემოდა. აღნიშნული გაზეთის მუდმივ მონიტორინგს მედიის განვითარების ფონდი არ აწარმოებს, თუმცა შემთხვევითი შერჩევის პრინციპით რამდენიმე ნომრის კონტენტანალიზმა გამოცემის ჰომოფობიური და ქსენოფობიური სარედაქციო პოლიტიკა ცხადყო. მაგალითად, „საქართველოს რესპუბლიკაში“ გამოქვეყნებული რამდენიმე პუბლიკაციის სათაურს და ფოტოილუსტრაციას მოვიყვანთ: „ნატო-ევროპისკენ მიმავალი გზა

ქართველების უკანალზე გადის?“³⁹, "სანამ გავსოდომ-გავგომორდებით" „გაპედარასტებული ფრანცია, ვლადიმერ "მუჟიკი" და იურისტი ნახალოვკაში“⁴⁰, „გაჩინეთდება თუ გაჩინებულდება საქართველო?“⁴¹ და სხვა.

³⁹ #94, 23 მაისი, 2013

⁴⁰ #83, 3 მაისი, 2013

⁴¹ #81, 1 მაისი, 2013

აღნიშნულ გამოცემაში თანხები შემდეგ საჯარო დაწესებულებებს აქვთ გადარიცხული:

ცხრილი 3. გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკასთან“ გაფორმებული კონტრაქტების ღირებულება

სამინისტრო/სსიპ	2013	2014	2013-2014
საავტომობილო გზების დეპარტამენტი (რეგიონული განვითარების და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო)	14 099.85	13 950	28 049.85
აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო	2 800	6 893	9 693
საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია	6 940	1 500	8 440
გარემოს ეროვნული სააგენტო		5 488.48	5 488.48
საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემია	2 325	681	3 006
თელავის მუნიციპალიტეტი		1 800	1 800
სსიპ ივანე ბერიტაშვილის ექსპერიმენტული ბიომედიცინის ცენტრი	1 300	60	1 360
სსიპ ფერდინანდ თავაძის მეტალურგიისა და მასალათმცოდნეობის ინსტიტუტი	342	1 250	1 592
აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის აპარატი	495	700	1 195
სხვადასხვა უწყებები ⁴²	1 394	1 905	3 299
ჯამი	29 695.85	34 277.48	63 923, 33

„ალია“ ჰოლდინგი. საბიუჯეტო ორგანიზაციებს კონტრაქტები აქვთ გაფორმებული „ალია“ ჰოლდინგთან, რომლის შემადგენლობა შემავალი გაზეთები „ალია“ და „კვირის ქრონიკა“ ასევე გამოირჩევიან სიძულვილის ენით, ჰომოფობიითა და ანტიდასავლური განწყობების გაღვივების მხრივ. როგორც უკვე აღინიშნა, ეს მონაცემებიც არასრულია, რადგან ამ ეტაპზე ა(ა)იპი სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვის სააგენტოს სასამართლოს გადაწყვეტილება არ აღუსრულებია და არ მოუწოდებია მონაცემები იმის შესახებ, თუ რა

⁴² აფხაზეთის ა/რ განათლებისა და კულტურის სამინისტრო; აფხაზეთის მთავრობის საქვეუწყებო დაწესებულება - ადმინისტრაციულ-სამეურნეო სამმართველო; საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო; საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია; და სხვა ორგანიზაციები.

თანხა იყო გათვალისწინებული 2013-2014 წლებში სააგენტოს მიერ მედია საშუალებებისთვის გადარიცხული 1 043 845,57 ლარიდან გაზეთებისთვის „ალია“ და „კვირის ქრონიკა“.

„ალია“ ჰოლდინგში შემავალ გაზეთებთან ხელშეკრულებები შემდეგ საბიუჯეტო ორგანიზაციებს აქვთ გაფორმებული:

ცხრილი 4. „ალია“ ჰოლდინგთან გაფორმებული კონტრაქტების ღირებულება

სამინისტრო/სსიპ	2013	2014	2013-2014
შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ დაცვის პოლიცია	36 000		36 000
შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ 112	4 200		4 200
სოციალური მომსახურების სააგენტო	3 575		3 575
სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სსიპ ღვინის ეროვნული სააგენტო	2 500	1 000	3 500
სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სსიპ სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვის სააგენტო	?	?	
სხვადასხვა	580	795	1 385
ჯამი	46 855	1 795	48 650

ასავალ-დასავალი. ყველაზე მცირე დაფინანსება საბიუჯეტო ორგანიზაციებიდან, არსებული მონაცემების თანახმად, გაზეთ „ასავალ-დასავალს“ აქვს მიღებული, რომელიც ბეჭდურ მედიაში სიძულვილის ენისა და ჰომოფობიის მხრივ ლიდერობს. 2013 წელს აღნიშნულ გაზეთთან სარეკლამო მომსახურებაზე ხელშეკრულება საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სსიპ-ს სოციალური მომსახურების სააგენტოს 1200 ლარზე აქვს გაფორმებული.

6. დასკვნები და რეკომენდაციები

კვლევის შედეგად შემდეგი პრობლემები გამოიკვეთა:

- მედიაში საბიუჯეტო სახსრების ხარჯვა არაგამჭვირვალეობით გამოირჩევა, განსაკუთრებით მაშინ, როცა საქმე ისეთ მედიებს ეხება, რომელთა დეკლარირებული სარედაქციო პოლიტიკა სიმულვილის ენას, სხვადასხვა ნიშნით ადამიანთა დისკრიმინაციას ეფუძნება. არსებული პრაქტიკა წინააღმდეგობაშია საერთაშორისო ნორმებთან, რომლებიც სახელმწიფოების ანტიდისკრიმინაციულ პოლიტიკას განსაზღვრავენ.
- საზოგადოებრივი მაუწყებლის შემთხვევაში იკვეთება ვითარება, როდესაც საზოგადოებრივი არხის ხარჯზე სავარაუდოდ მედია-კავშირ „ობიექტივის“ გადაცემის წამყვანის ირიბი დაფინანსება ხდება. ხოლო ბრიუსელის ბიუროს კორესპონდენტის ინტერესთა კონფლიქტი საზოგადოებრივი მაუწყებლის შინაარსობრივ ვალდებულებებთან არა მხოლოდ ღირებულებებითი, არამედ პარტიული მიკერძოების სახისაც კი არის.
- ადმინისტრაციული ორგანოები არღვევენ კანონმდებლობის მოთხოვნას, რომლითაც მათ სატელევიზიო გადაცემების დასპონსორება და სარედაქციო საკითხებში ჩარევა ეკრძალებათ. ასეთი ურთიერთობები კი ხშირად ფორმალაზებულია ადმინისტრაციულ ორგანოებსა და მედია საშუალებებს შორის გაფორმებული კონტრაქტების სახით.
- ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის ინფორმაციის საჯაროობის დებულებები პრაქტიკაში სირთულეებს აწყდება როგორც ინფორმაციის არგაციმის, ასევე საჯარო სამართლის იურიდიული პირებისა და არასამეწარმეო არაკომერციული იურიდიული პირების შემთხვევაში, კანონმდებლობის არაერთგვაროვანი ინტერპრეტაციის თვალსაზრისით.
- საჯარო რეესტრის მიერ საჯარო პოლიტიკურ პროცესში ჩართულ პირებთან დაკავშირებით ინფორმაციის არგაციმის გამართლება პერსონალური მონაცემების დაცვის მიზნით, წინააღმდეგობაშია პარტიების შექმნისა და საქმიანობის საჯაროობის ფუნდამენტურ პრინციპთან.
- სასამართლოებში ინფორმაციის გაცემასთან დაკავშირებული დავები დროში გაჭიანურებულია, რაც ხელს უშლის საზოგადოების დროულ ინფორმირებას.

აღნიშნული პრობლემების აღმოსაფხვრელად მნიშვნელოვანია:

- საქართველოს ხელისუფლებამ და მისმა ცალკეულმა უწყებებმა გაითვალისწინონ ევროსაბჭოს რასიზმისა და შეუწყნარებლობის წინააღმდეგ ევროპის კომისიას (ECRI) რეკომენდაციებში #7 ეროვნული კანონმდებლობის შესახებ და არ გაუფორმონ კონტრაქტები ისეთ ორგანიზაციებს, რომლებიც დისკრიმინაციულ სარედაქციო პოლიტიკას ატარებენ.

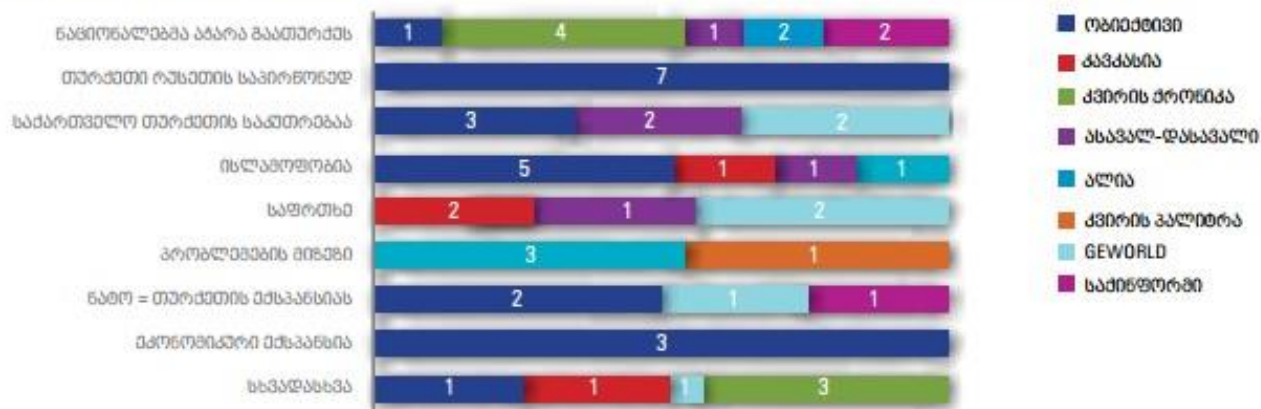
- ECRI-ის რეკომენდაციების საფუძველზე, შეიმუშავონ რეგულაციები, რომლებიც მეორე მხარის მიერ არადისკრიმინაციული პოლიტიკის დაცვასა და ხელშეწყობას კონტრაქტების გაცემის წინაპირობად აქცევს.
- საბიუჯეტო დაწესებულებებმა საჯარო გახადონ მედიაში რეკლამის ან ინფორმაციის გავრცელების მიზნით გადარიცხული თანხები და ასეთი ინფორმაცია საკუთარ ვებ-გვერდებზე პროაქტიულად გამოაქვეყნონ.
- საზოგადოებრივმა მაუწყებელმა რეაგირება მოახდინოს მონიტორინგი საბჭოს რეკომენდაციაზე და ინტერესთა კონფლიქტის შემთხვევა შეისწავლოს.
- კომუნიკაციების მარეგულირებელმა კომისიამ ეფექტიანი მონიტორინგი გაუწიოს რეკლამის კანონის მოთხოვნების დაცვას, რათა ყველა მაუწყებელს თანაბარი პირობები შეუქმნას; განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციოს ისეთი გადაცემების დასპონსორების საკითხს, რომელთა გამოც მაუწყებელთა მიმართ ადმინისტრაციული დარღვევები უკვე მარეგულირებლის მიერ დადგენილია.
- ადმინისტრაციულმა ორგანოებმა არ გააფორმონ ისეთი კონტრაქტები, რომლებიც კანონმდებლობის საწინააღმდეგო ვალდებულებებს შეიცავს და ზოგ შემთხვევაში სარედაქციო საქმიანობაში ჩარევას წარმოადგენს.
- საჯარო რეესტრმა სრულად გაასაჯაროვოს და ონლაინ ხელმისაწვდომი გახადოს პოლიტიკური პარტიების მონაცემები, ისევე როგორც ეს სხვა იურიდიული პირების შემთხვევაშია ხელმისაწვდომი.
- პარლამენტმა გადახედოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის ინფორმაციის თავისუფლების თავის იმ ნაწილს, რომელიც საჯარო ინფორმაციის გამომთხოვას არეგულირებს და საჯარო ინფორმაციის დროული მიღების ინტერესიდან გამომდინარე, შეამჭიდროვოს სასამართლოში ასეთი საქმეების განხილვის ვადები.

დანართები. ცხრილები და დიაგრამები მედია-მონიტორინგის ანგარიშიდან

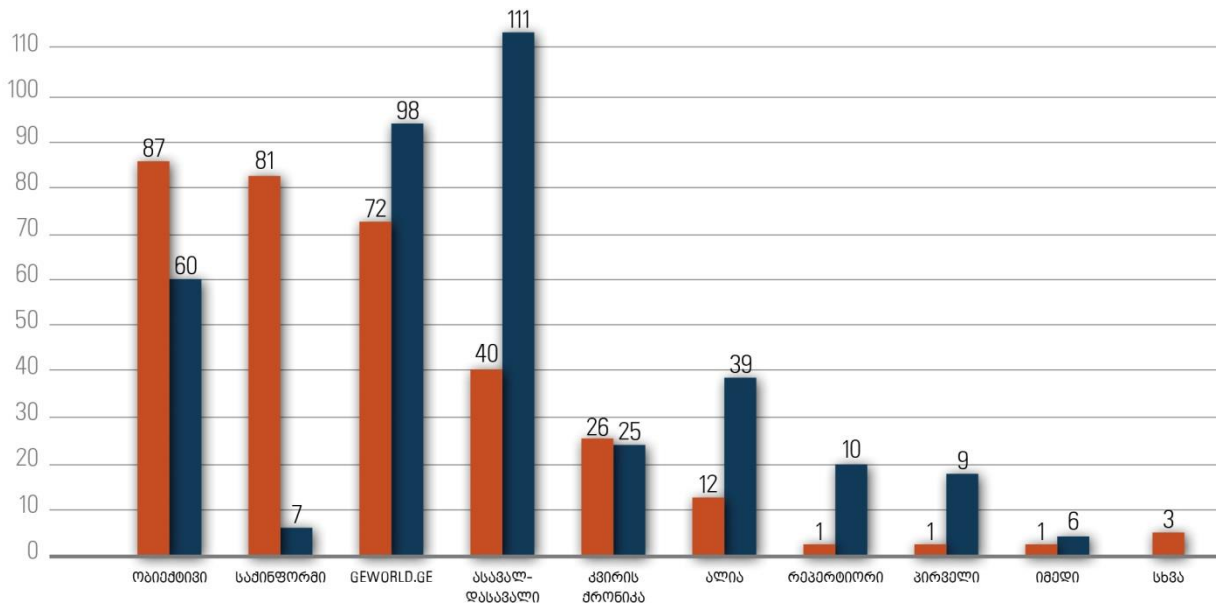
ცხრილი 2. სიძულვილის ენა და ქსენოფობია მედია საშუალებების მიხედვით

მედია საშუალება	რაოდენობა
ასავალ-დასავალი	53
ობიექტივი	37
საქინფორმი	24
Geworld.ge	22
კვირის ქრონიკა	19
კავკასია	14
ალბა	12
რეზონანსი	6
კვირის პალიტრა	4
რუსთავი 2	2
პრაიმ ტაიმი	2
პირველი	2
საზოგადოებრივი მაუწყებელი	1

დიაგრამა 2.2. თურქოფობიის ძირითადი გამოვლინებები სხვადასხვა მედია საშუალებების მიხედვით

დიაგრამა 2. ანტიდასავლური რიტორიკა მედია საშუალებებისა და რესპონდენტების მიხედვით

ცხრილი 2. ჰომოფობიური გამოხატვა და გენდერული იდენტობის საკითხები მედია-საშუალებების მიხედვით

მედია საშუალება	ჰომოფობია
ასავალ-დასავალი	53
კვირის ქრონიკა	18
Geworld.ge	11
საქინფორმი	8
მედია-კავშირი „ობიექტივი“	8
ალია	3
პრაიმ-ტაიმი	2
რეზონანსი	1
კვირის პალიტრა	1
პირველი	2
ტვ კავკასია	1